

Slutevaluering af FamilieRINGEN

Oxford Research, juni 2021

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	1
1.1 Evalueringens formål og datagrundlag	1
1.2 Covid-19 og nedlukningens betydning for indsatsen	3
1.3 Datagrundlag	3
2. Målgruppen	5
2.1 Hvem er familierne?	5
2.2 Rekruttering af familier	7
3. Familiernes behov for og brug af tilbud i FamilieRINGEN	9
3.1 Behovet for tilbud	9
3.2 Brugen af aktiviteter	10
3.3 Familiernes fysiske fremmøde	11
3.4 Deltagelse via Facebookgruppe	11
4. Vurdering af principperne for partnerskabet	14
4.1 Kendskab til principperne	14
4.2 Princip 1: Vi er brobyggere	15
4.3 Princip 2: Vi følger og overleverer relationer	17
4.4 Princip 3: Vi spørger, hvis vi er i tvivl og bruger hinanden	18
4.5 Opsamling	20
5. Vurdering af familiernes udbytte	22
5.1 Familiernes udbytte på kort sigt	22
5.1.1 Familierne får især øget netværk i FamilieRINGEN	23
5.1.2 Flere familier oplever at få støtte og hjælp i FamilieRINGEN	24
5.1.3 Hjælp til en hverdag, der hænger sammen	26
5.1.4 Familierne oplever lavere konfliktniveau i deres familie	27
5.1.5 Et frirum med plads til hele familien	28
5.2 Familiernes udbytte på lang sigt	29
5.2.1 Nogle familiemedlemmer viser tegn på øget selvindsigt og selvværd	29
5.2.2 Færre foranstaltninger og flere i uddannelse og job	30
5.3 Opsamling	31
6. Virksomme mekanismer i partnerskabet	33
6.1 Samarbejdet	33
6.1.1 Tilstedeværelsen af sagsbehandlere i FamilieRINGENs hus	33
6.1.2 Klar rollefordeling mellem kommune og Dansk Folkehjælp	33
6.1.3 Løbende tæt dialog og samarbejde mellem parterne	34

6.2 FamilieRINGEN tilbyder komplementære aktiviteter	34
6.2.1 Et friere og mere trygt rum for familierne	35
6.2.2 Et sted for hele familien samtidig	36
6.2.3 Håndholdt og behovsstyret indsats	36
7. Sammenfatning	38

---

1. Indledning

FamilieRINGEN er et partnerskabsprojekt mellem Lolland Kommune og Dansk Folkehjælp samfinansieret af VELUX FONDEN og Ole Kirk's Fond. Partnerskabet har til formål at tilbyde udsatte familier en komplementær indsats i form af forskellige ydelser og forskellige tilgange til de deltagende familier. Indsatsen er kendetegnet ved, at kommunen og Dansk Folkehjælp står sammen og tænker nyt i forhold til, hvordan man forbedrer udsatte børn og forældres familieliv, styrker deres sociale netværk og skaber muligheden for, at de kan komme på rette spor igen.

Målgruppen er udsatte familier med minimum en verserende børnesag. Oprindeligt skulle en forsørger også være uden for arbejdsmarkedet, men det målgruppekriterie blev fravalgt i løbet af projektperioden. Der vil oftest være tale om familier med komplekse og sammenflettede problematikker, som kommunen har haft kendskab til gennem mange år.

Formålet med partnerskabet har været at afprøve metoden 'helhedsorienteret komplementære indsatser' med deltagelse fra såvel myndighed som civilsamfund. Metoden bygger på ideen om, at hhv. kommunen og civilsamfundet kan tilbyde og støtte udsatte familier forskelligt. I tråd hermed viser gentagende evalueringer af civilsamfundsinitiativer, at civilsamfundet kan noget andet end kommunen. Alene fraværet af myndighedsrollen giver en anden adgang til borgeren, ligesom det frivillige aspekt tilfører en anerkendelse i sig selv, hvor mange borgere udtrykker stor taknemlighed over, at andre vil bruge deres tid på dem uden at få penge for det¹. FamilieRINGEN har et hus i Maribo, hvor store dele af indsatsen udspiller sig.

Der er således en tro på, at de to parter i projektet hver især og i fællesskab kan bidrage positivt til familiernes situation. Evalueringens formål er at vurdere, hvorvidt partnerskabet skaber de forventede synergier i en komplementær indsats til gavn for borgerne. Evalueringen er gennemført af Oxford Research i perioden 2019-2021. Denne rapport er slutevalueringen.

1.1 Evalueringens formål og datagrundlag

Evalueringen af FamilieRINGEN er en følgeevaluering, hvor vi gennem hele projektperioden har indhentet data og vurderet samarbejdet. Evalueringen af FamilieRINGEN besvarer følgende evalueringsspørgsmål:

- Hvilke principper er der for samarbejdet i partnerskabsmodellen og efterleves disse?
- Giver partnerskabet øget udbyttet for familierne?
- Hvilke mekanismer i partnerskabsmodellen påvirker udbyttet for familierne positivt? (hvad, hvor, hvorfor og for hvem?)
- Er partnerskabsmodellen en bæredygtig metode i indsatsen overfor sårbare familier?

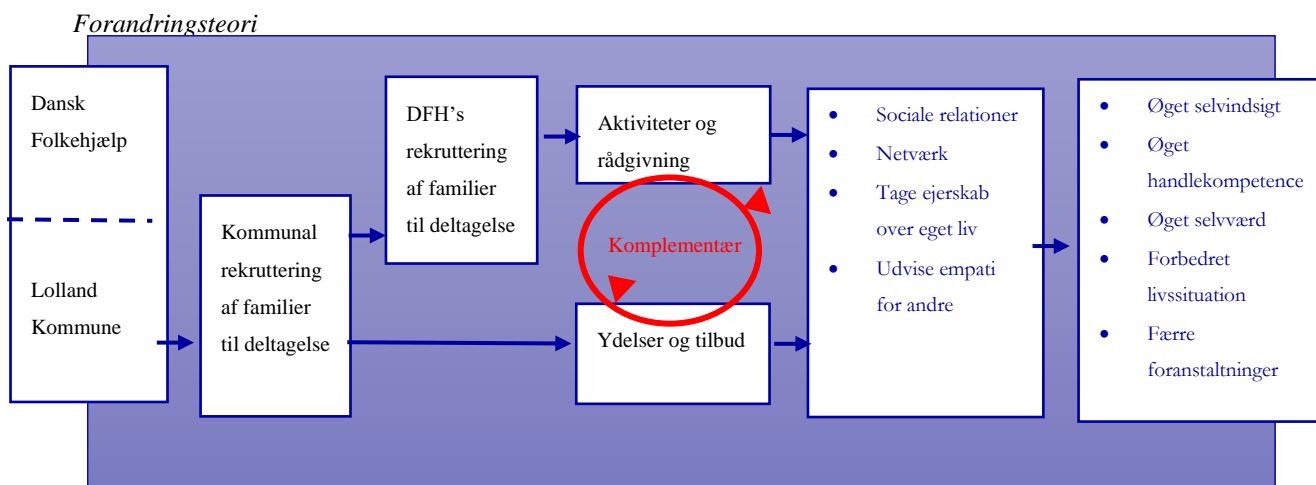
For at sikre en fælles forståelse mellem kommune, Dansk Folkehjælp og evaluator startede evalueringen med en workshop faciliteret af evaluator og med repræsentanter fra Lolland Kommune og Dansk

---

¹ Se fx Tværgående erfaringsopsamling og evaluering af opfølgende julehjælp, Velux Fonden (2015 - 2018)

Folkhjælp. Formålet var at afstemme forventningen til, hvad partnerskabet indeholder og hvilke forventninger, der var til udbyttet af partnerskabet.

Arbejdet på workshoppen udmøntede sig i forandringsteori, der tydeliggør partnerskabets trin.

Med opstillingen af forandringsteorien blev det tydeligt, at det komplementære i de konkrete indsatser fra hhv. kommunen og Dansk Folkehjælp er det essentielle. Det er her partnerskabet adskiller sig i forhold til et mere sædvanligt samarbejde mellem kommune og civilsamfund, der er koncentreret omkring rekruttering – altså at kommunen oplyser om muligheden for fritidsaktiviteter i en given frivillig organisation, og at den frivillige organisation tager imod og bruger kommunen som rekrutteringskanal. Hvis partnerskabet skal være mere end dette, er det komplementære i de to parter indsatser det centrale.

Det blev ligeledes tydeligt, at der ikke kan opstilles en ”formel” for det komplementære i indsatserne, fordi familierne har høj kompleksitet i behov, og der samtidig er store forskelle i kombinationen af behov hos de enkelte familier.

Evalueringen er en virkningsevaluering, da forandringsteorien og de opstillede indikatorer og mål efterprøves empirisk. Samtidig lånes der fra den principfokuserede evalueringsmetode til at udfolde forandringsteoriens simplificering i forhold til samarbejdets indhold, og forstå hvordan og i hvilke omfang principperne driver indsatsen og dens virkning.

For at skabe en vurderingsramme for, om partnerskabet fungerer som ønsket, blev der på workshoppen opstillet tre overordnede principper, som partnerskabet skulle arbejde ud fra. Evalueringen vil vurdere, hvorvidt principperne er klare, meningsfulde og handlingsanvisende, om principperne følges, og i så fald om det at følge principperne fører til de ønskede resultater. Den principfokuserede evaluering bidrager dermed til at besvare evalueringsspørgsmålet om, hvorvidt partnerskabsmodellen er bæredygtig og fører til øget udbytte for familierne.

De udviklede principper fremgår af boksen nedenfor:

Principper for partnerskabet

1. Vi er brobyggere:
  - a. Vi formidler forståelse for hinandens
  - b. Vi respekterer forskellige perspektiver
  - c. Vi tror på hinandens gode intentioner
2. Vi følger og overleverer relationer
3. Vi spørger, hvis vi er i tvivl og bruger hinanden

For hvert princip blev der desuden udviklet en række indikatorer for efterlevelse af princippet. Disse indikatorer vil blive præsenteret i sammenhæng med vurderingen af princippet gennemslagskraft i partnerskabet i kapitel 4.

1.2 Covid-19 og nedlukningens betydning for indsatsen

Partnerskabet og FamilieRINGEN blev udviklet og startet op i 2018. FamilieRINGEN var således oppe at køre i små 2 år, før indsatsen første gang blev ramt af Covid-19 pandemien og samfundets nedlukning. Fra foråret 2020 og frem til skrivende stund (juni 2021) har FamilieRINGEN af flere omgange lukket ned, startet nye og alternativer tilbud og måtte nytænke både indsats og samarbejde.

Covid-19 har således både påvirket indsatsen, da flere udendørs og online tilbud er blevet opstartet, mens adgangen til huset og de nære sociale tilbud har været begrænset. Herudover har nedlukningen haft en stor betydning for FamilieRINGENs brugere, særligt fordi en stor del af de udsatte familier i forvejen kæmper med social isolation og ensomhed.

Evalueringens datamateriale er både indsamlet før og under Covid-19 pandemien, hvorfor evaluator løbende vil forholde sig til pandemiens betydning for partnerskabet, indsatsen og familiernes udbytte.

1.3 Datagrundlag

Evaluator har fulgt indsatsen hen over hele projektperioden. Evalueringen bygger på følgende datakilder:

- **Monitoreringsdata:** Data er indsamlet af Dansk Folkehjælp i projektperioden.
  - Aktivitetsdata indsamlet fra juli 2018 til marts 2020, der viser, hvor mange familier, der benytter FamilieRINGENs forskellige tilbud.
  - Oversigt over udvalgte familiers forsørgelsesgrund og antallet af foranstaltninger på børn fra 2018-2021.

- **Spørgeskemadata** fra familier, der kommer i FamilieRINGEN, samt fra aktører fra hhv. Dansk Folkehjælp og Lolland Kommune (sagsbehandlere fra HOS, B&U og Familiesuppleringen).
  - Data fra egen-evaluering om oplevet udbytte. 39 familiemedlemmer besvarede spørgeskemaet i foråret 2020, mens 30 familiemedlemmer besvarede anden måling i foråret 2021. Respondenter kan være hhv. mor, far eller ung.
  - Data fra egen-evaluering af 25 samarbejdspartners vurdering af familiernes behov for samt udbytte af indsatsen.

- **Interviews:**
  - 11 personlige interviews, hvor vi samlet set har talt med repræsentanter fra 12 familier.
  - Et kvalitativt interview med Pia Stryger fra Dansk Folkehjælp/FamilieRINGEN.
  - 6 kvalitative interviews med kommunale sagsbehandlere samt 3 ansatte og 3 frivillige fra Dansk Folkehjælp.

- **Workshops:** To afholdte workshops med aktører fra hhv. Dansk Folkehjælp og Lolland Kommune. De to workshops har givet øget indblik i partnerskabet og aktørernes syn på familierne og deres udbytte.

- **Digital observation** af FamilieRINGENs lukkede Facebookside
  - I primo juni 2021 er der i alt 140 medlemmer af Facebookgruppen. Heraf vurderes det, at omkring 20 af medlemmerne er frivillige, ansatte mv., dvs. ikke brugere af indsatsen.
  - Fokus for den digitale observation har været på antallet af opslag samt indholdet af opslagene såvel som medlemmernes generelle aktivitet på siden ift. kommentarer, reaktioner mm.

For at sikre de interviewede familier fuld anonymitet kan der være ændret i de præcise faktuelle forhold og karakteristika omkring de deltagende familier i indeværende evaluering. Meningen er dog altid bevaret.

Figuren nedenfor illustrerer de forskellige konkrete datanedslag:

Figur 1: Datagrundlag

2. Målgruppen

FamilieRINGEN som indsats blev oprindelig til som en partnerskabsmodel udarbejdet som et samarbejde mellem Dansk Folkehjælp og en formel organiseret myndighedsenhed 'Helhedsorienteret Sagsbehandling i Lolland Kommune' (HOS). Samarbejdet er sidenhen blevet udvidet, hvor samtlige sagsbehandlere og andet social- og sundhedsfagligt personale i Lolland Kommune, der har familier, hvori der er en børnesag, kan henvise familierne til FamilieRINGEN. Det medfører, at familierne bliver henvist til FamilieRINGEN af sagsbehandlere fra afdelingerne HOS, Børne- og Ungeindsatsen (B&U) samt fra Familiesuppleringen (Fam.sup.). Fra begyndelsen af projektet var det yderligere et målgruppekriterie, at minimum én af de voksne fra hver familie skulle være på overførselsindkomst. Siden midtvejsevalueringen er dette kriterie imidlertid ikke længere i spil, da man vurderede at flere familier på den måde kunne få gavn af FamilieRINGEN.

Familierne kan blive henvist direkte til FamilieRINGEN af sagsbehandlerne, eller de kan få kendskab til tilbuddet gennem en aktivitet som fx Dansk Folkehjælps ferielejre eller høre om tilbuddet fra bekendte, og derfra ønske at blive henvist via deres sagsbehandler. Ved at alle deltagende familier har en verserende børnesag i kommunen, tilsigtes det, at familierne har et fælles udgangspunkt, og at nogle derved ikke oplever at føle sig mere udsatte, end de allerede er. Midtvejsevalueringen fra foråret 2020 viser, at 36 pct. af samtlige deltagende familier i projektet på daværende tidspunkt var blevet henvist til FamilieRINGEN via direkte henvisning fra sagsbehandler.

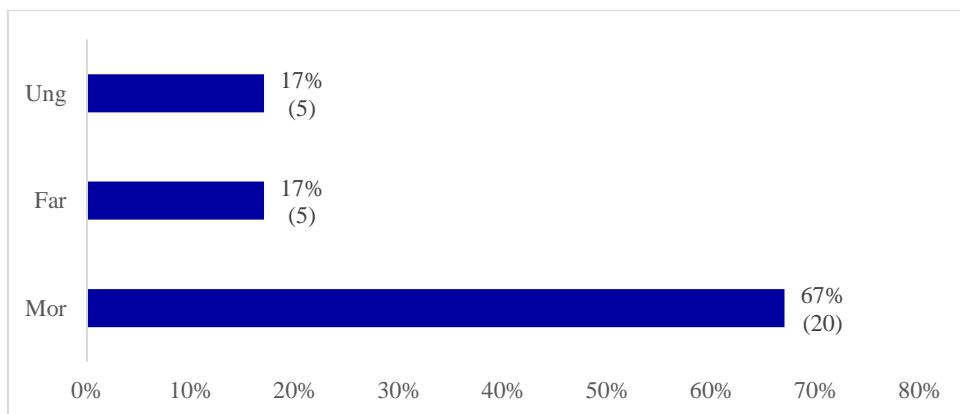
2.1 Hvem er familierne?

I midtvejsevalueringen af FamilieRINGEN fra maj 2020 indgik FamilieRINGENs egen aktivitetsmonitorering ift. at belyse målgruppen og deres baggrund for at blive henvist og deltage i projektet. Aktivitetsmonitoreringen viste, at der på daværende tidspunkt indgik 81 familier, der havde verserende sager i hos Lolland Kommune. I løbet af det seneste år er flere familier kommet til, men målgruppen er fortsat den samme, og selvom familierne kommer med forskellige baggrunde, så har de alle tilfælles, at de har eller har haft en børnesag i kommunen.

FamilieRINGEN har aktiviteter og tilbud for hele familien, og det er derfor forældre med børn i alle aldre, der deltager. Figur 1 viser fordelingen blandt de 30 respondenter, som har besvaret FamilieRINGENs egen-evaluering. Heraf ses det, at 20 af respondenterne, svarende til 67 pct., er mødre, mens 5 respondenter, svarende til 17 pct., er hhv. unge og fædre.

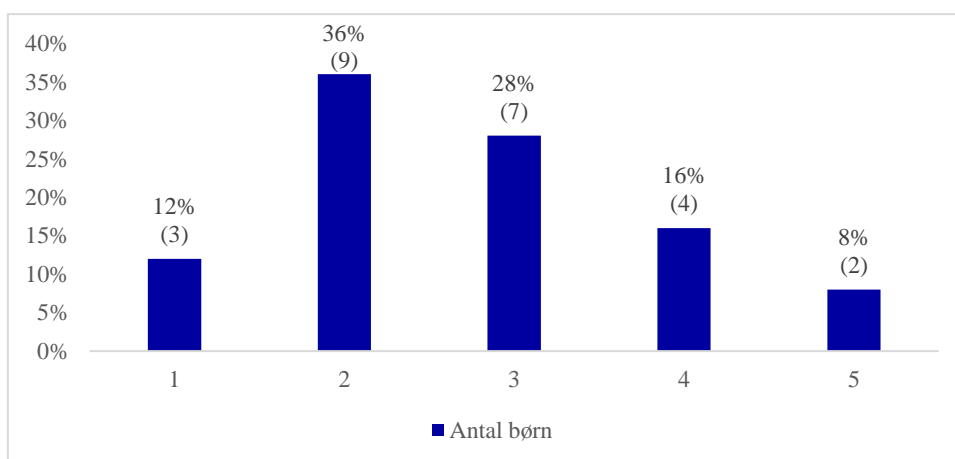
Figur 1: Andel af mødre, fædre og unge ved spørgeskemaundersøgelsen ifm. slutevalueringen, maj 2021.

Kilde: Oxford Research, 2021. (n=30).

Af de 25 respondenter, der har svaret, at de er enten Mor eller Far, har 64 % af disse angivet, at de bor alene, mens de resterende 36 %, har angivet, at de er gift eller samboende med en partner. Derved er næsten to tredjedele af de voksne, der kommer i FamilieRINGEN, enlige forsørgere. Dette billede af familierne blev understreget ifm. vores besøg i FamilieRINGEN ultimo maj 2021. Her deltog 13 familier en mandag eftermiddag, hvoraf kun én familie var repræsenteret af et par og én familie var repræsenteret af en enlig far, mens de resterende 11 familier var repræsenteret af mødre. Ud af disse 11 familier, var 7 familier bestående af enlige mødre.

Figur 2: Antal børn pr. voksen, der deltager i FamilieRINGEN

Kilde: Oxford Research, 2021. (n=25).

Figur 2 viser, hvor mange børn de voksne, der kommer i FamilieRINGEN har. Heraf ses det, at 9 ud af de 25 voksne (36 %), der har besvaret evalueringen, har to børn, mens 7 ud af 25 voksne (28 %) har tre børn.

2.2 Rekruttering af familier

FamilieRINGEN er et tilbud for udsatte familier, som er blevet til som et partnerskab mellem Dansk Folkehjælp og Helhedsorienteret Sagsbehandling hos Lolland Kommune (HOS). Foruden sagsbehandlerne fra HOS, så henviser sagsbehandlere fra andre kommunale afdelinger i dag også familier til projektet. Dansk Folkehjælp har en fornemmelse af, at HOS-teamet det seneste år har henvist færre nye familier end tidligere, men at de til gengæld har mødt flere nye familier, der er blevet henvist gennem fx B&U, Familiesuppleringen, socialpsykiatrien og Sundhedsforvaltningen.

Tabel 1: Oversigt over antal familier per sagsbehandler

	Antal sagsbehandlere	Antal familier pr. sagsbehandler
B&U	6	2
Familiesuppleringen	5	mere end 3
HOS-team	1	mere end 3
Anden kommunal afdeling	2	2
Total	14	

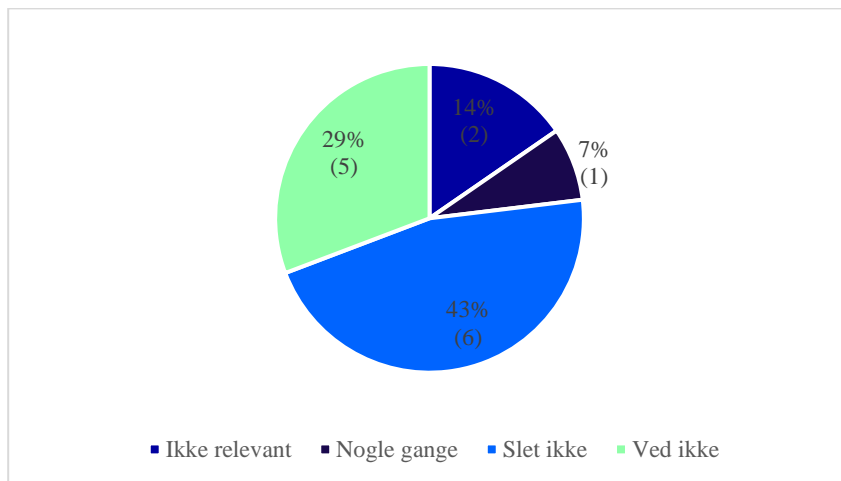
Tendensen til, at det i højere grad er andre kommunale afdelinger end HOS-teamet, der henviser familier til projektet, afspejler sig også i Dansk Folkehjælps egen-evaluering for samarbejdspartnere, som 14 sagsbehandlere fra Lolland Kommune har besvaret. Her er sagsbehandlerne blevet bedt om at svare på, hvor mange af de familier, der kommer i FamilieRINGEN, som indgår i deres sagsportefølje. Der er en enkelt

sagsbehandler fra HOS-teamet, der har besvaret spørgeskemaet, og vedkommende har haft mere end 3 af "sine" familier i FamilieRINGEN. I gennemsnit har de seks sagsbehandlere fra B&U, der har besvaret spørgeskemaet, hver haft to familier med, mens de fem sagsbehandlere fra Familiesuppleringen hver har haft flere end 3 nye familier fra deres sagsportefølje med i FamilieRINGEN. Ud fra besvarelserne er det derved i høj grad B&U samt Familiesupplerings familier, som kommer hos FamilieRINGEN.

Midtvejsevaluering viste, at det i flere tilfælde var tre sagsbehandlere, der stod for op mod 70 % af henvisningerne af nye familier til projektet fra deres kommunale afdeling. Slutevalueringen viser imidlertid en mere ligelig fordeling i antallet af henvisninger af familier fra de enkelte sagsbehandlere til FamilieRINGEN. Det tyder på, at flere sagsbehandlere er blevet mere engagerede i projektet, og at flere sagsbehandlere derved har tilbuddet in mente, når de arbejder med familierne.

At flere sagsbehandlere har med flere familier, som kommer i FamilieRINGEN at gøre, kan også skyldes, at målgruppekriterierne har ændret sig. Som beskrevet tidligere, var det i starten et kriterie, at familierne skulle have en børnesag – og at min. én af de voksne i familien skulle være på overførselsindkomst. Det sidste kriterie er nu ikke længere i spil, og sagsbehandlerne kan altså henvise familier til projektet, som 'blot' har en verserende børnesag. Slutevalueringen viser da også, at de kommunale sagsbehandlere umiddelbart ikke oplever, at det nuværende målgruppekriterie afholder dem fra at henvise nye familier til FamilieRINGEN. Af Figur 3 ses det, at 6 og 1 ud af 14 sagsbehandlere, svarende til hhv. 43 pct. og 7 pct., har svaret, at målgruppekriterierne hhv. slet ikke eller kun nogle gange har afholdt dem fra at få en familie med i projektet.

Figur 3: Hvor ofte har sagsbehandler oplevet, at målgruppekriterierne har stået i vejen for at få en familie med i FamilieRINGEN?

Kilde: Oxford Research, 2021. (n=13).

Af Figur 3 ses det også, at 4 af de i alt 13 kommunalt ansatte, svarende til 29 pct., har svaret 'Ved ikke' til spørgsmålet om, hvorvidt målgruppekriteriet har stået i vejen for at få en familie med i FamilieRINGEN. Man kan undre sig over, om den store andel, der har svaret 'Ved ikke' skyldes, at det er uklart for de kommunale sagsbehandlere, hvad målgruppekriteriet er for projektet.

3. Familiernes behov for og brug af tilbud i FamilieRINGEN

FamilieRINGEN er en indsats til familier, der allerede er en del af en kommunal indsats. Fokus er på at familierne får skabt et netværk samt øge deres kompetencer gennem indsatsens tilbud, der består af:

- aktiviteter
- rådgivning
- støttetilbud

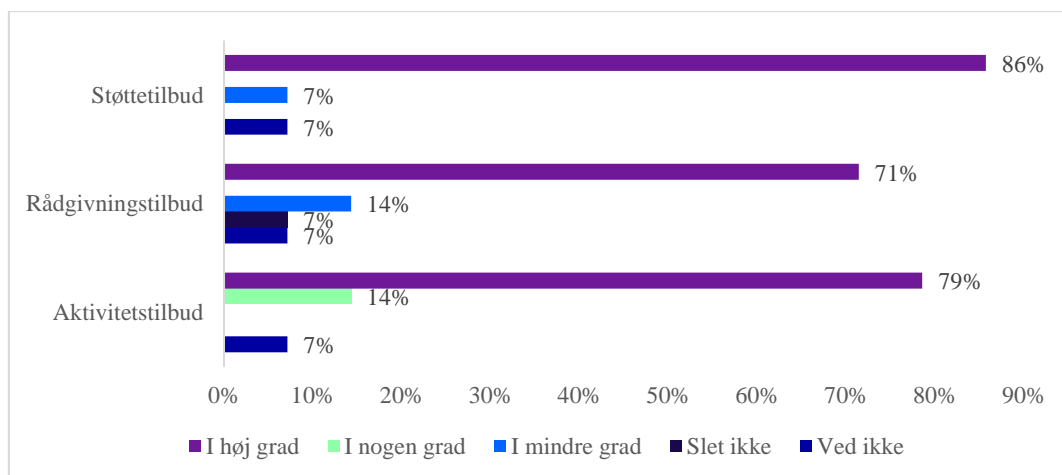
Aktivitetstilbuddene indebærer fx netværksskabende aktiviteter som mandagsmøder med fællesspisning, café dage, fælles aktiviteter og udflugter, og aktiviteter med fokus på etablering af fritidsbeskæftigelse.

Rådgivningstilbuddene er fx rådgivning og vejledning om økonomi og sundhed, mens støttetilbuddene bl.a. indebærer uddannelses- og virksomhedsaktiviteter som lektiecafe, støtte til virksomhedsbesøg og praktik.

3.1 Behovet for tilbud

Ifølge de kommunale sagsbehandlere er der generelt et stort behov blandt familierne for samtlige af de tilbud, som FamilieRINGEN tilbyder. Sagsbehandlerne tilskriver dog FamilieRINGENs aktivitetstilbud som værende det tilbud, som de deltagende familier har mest behov for. Som det ses af Figur 4, er det således 93 pct. af sagsbehandlerne (svarende til 13 ud af 14), der vurderer, at familierne i høj eller i nogen grad har behov for FamilieRINGENs aktivitetstilbud, mens hhv. 86 pct. (12) og 71 pct. (11) af sagsbehandlerne angiver, at familierne i høj grad har behov for FamilieRINGENs støttetilbud og rådgivningstilbud.

Figur 4: De kommunale sagsbehandleres vurdering af familiernes behov for hhv. FamilieRINGENs støttetilbud, rådgivningstilbud og aktivitetstilbud:

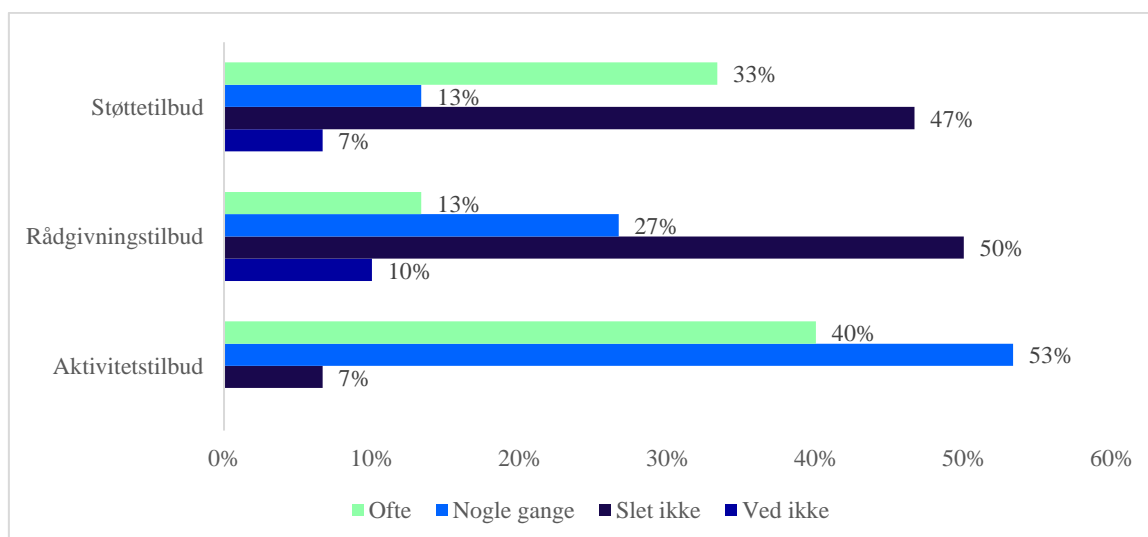
Kilde: Oxford Research, 2021. (n=14).

At familierne har et behov for FamilieRINGEN bekræftes også af familierne selv. Adspurgt om, hvorvidt familierne har manglet FamilieRINGEN under nedlukningen forårsaget af Covid-19 svarer knap 9 ud af 10 (86 pct.) af familiemedlemmerne, at de har manglet FamilieRINGEN under nedlukningen.

3.2 Brugen af aktiviteter

Figur 5 illustrerer familiernes brug af hhv. støttetilbud, rådgivningstilbud og aktivitetstilbud. Heraf ses det, at 93 pct. af familierne (28 ud af 30 repræsentanter) har angivet, at de bruger FamilieRINGENS aktivitetstilbud ofte eller nogle gange, mens hhv. 40 pct. (12) og 47 pct. (14) bruger rådgivningstilbuddene og støttetilbuddene.

Figur 5: Familiernes brug af hhv. FamilieRINGENS støttetilbud, rådgivningstilbud og aktivitetstilbud:

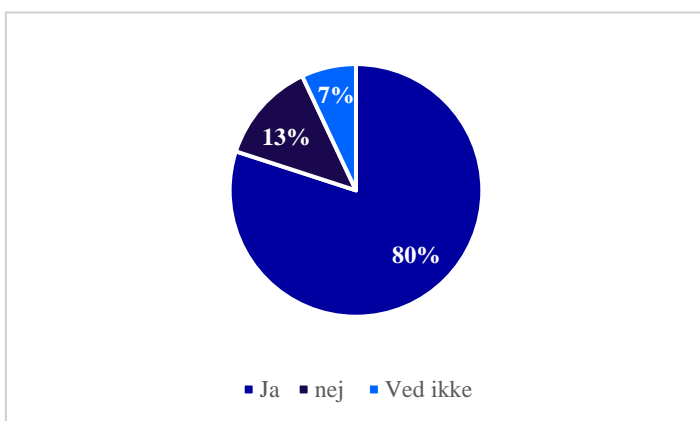
Kilde: Oxford Research, 2021. (n=30).

I forhold til Figur 5 og familiernes brug af FamilieRINGENS tilbud kan det fremhæves, at 50 pct. (15) af familierne har angivet, at de slet ikke benytter sig af FamilieRINGENS rådgivningstilbud, mens 47 pct. (14) af familierne ikke bruger de støttetilbud, som FamilieRINGEN tilbyder. Samme tendens gjorde sig gældende i midtvejsevalueringen. Det skal dog bemærkes, at en del af den løbende rådgivning og støtte som FamilieRINGEN tilbyder sker mere uformelt, når familierne er til stede i huset. Familierne oplever således ikke, at de benytter de konkrete tilbud, men samtlige interviews viser, at de ofte sparrer og får gode råd af husets ansatte og frivillige.

Størstedelen af familierne angiver derved selv, at de primært benytter de aktivitetstilbud, som FamilieRINGEN tilbyder. Det er dog tydeligt ved interview med familierne, at de fleste familier er bevidste om, at de faste rådgivnings- eller støttetilbuddene findes, og at de vil gøre brug af dem, hvis der skulle opstå behov for det. En vigtig pointe i denne forbindelse er desuden, at det kræver tid og etablering af en relation i FamilieRINGEN, hvilket primært sker gennem aktivitetstilbuddene, før familierne er klar til at tage imod flere af de andre tilbud.

Sammenligner man familiernes brug af tilbuddene (Figur 5) med de kommunale sagsbehandlers vurdering af familiernes behov for de respektive tilbud (Figur 4), så ses der en forskel i, hvilken form for tilbud, der hhv. benyttes mest af familierne og vurderes som værende mest behov for fra sagsbehandleres side. 86 pct. af de kommunale sagsbehandlere har angivet, at familierne i høj grad har behov for FamilieRINGENs støttetilbud, mens det kun er 33 pct. af familierne, der har angivet, at de ofte benytter sig af støttetilbuddene.

Figur 6: Har du haft kontakt med FamilieRINGEN under nedlukningen?

Kilde: Oxford Research, 2021. (n=30).

3.3 Familiernes fysiske fremmøde

I nedlukningsfasen har aktivitetsmonitorering ikke været aktuelt, derfor har vi ikke mulighed for at rapportere familiernes fremmøde i hele projektperioden.

Midtvejsevalueringen viste imidlertid, at det gennemsnitlige antal fremmøder for de 81 tilknyttede familier på daværende tidspunkt (maj 2020) var 10,4 i hhv. 2019 og 2020. Desuden viser data ved slutevalueringen, at 80 pct. af familiemedlemmer har haft kontakt til FamilieRINGEN under nedlukningen, som det fremgår af figur 6.

Deltagelse via Facebookgruppe

FamilieRINGEN har siden projektets begyndelse benyttet sig af Facebook, hvor der bliver slået information op i en lukket facebookgruppe med 140.² Det vurderes, at omkring 20 af medlemmerne er ansatte eller frivillige i Dansk Folkehjælp, mens de resterende 120 er familiemedlemmer, der benytter sig af FamilieRINGENs tilbud.

² Medlemmer (opgjort start juni 2021)

FamilieRINGENs egne opslag i Facebookgruppen

Langt de fleste opslag fra FamilieRINGEN bliver slået op af profilen ”Pia FamilieRingen”. Samtlige opslag fra denne profil er kendetegnet ved enten fotos eller billeder, der fremhæver budskabet i opslaget. Særligt gennemgående er opslagene med en ring af fem mennesker, hvorpå der er indsat billeder af, hvad der skal ske på det kommende møde. Billedet til højre viser et eksempel på et sådan opslag, hvor der i midten er noteret dag og tidspunkt for kommende møde, mens der er indsat billeder af boller og lagkage, som illustrerer, at der skal spises netop det på mødet.

”Pia FamilieRingen” laver ugentligt ca. 3-4 opslag i Facebookgruppen. Opslagene kan både handle om kommende arrangementer, men også om forslag til kulturelle arrangementer i lokalområdet. Set over det seneste år, har hvert af FamilieRINGENs opslag i gennemsnit omkring 90 visninger, hvilket betyder, at opslagene med information om aktiviteter mm. når ud til godt og vel 65 pct. af medlemmerne i gruppen.

Et opslag fra ”Pia FamilieRingen”, der omhandler et kommende møde eller aktivitet afstedkommer som oftest kommentarer fra 5-10 medlemmer af gruppen, der følger opfordringen fra Pia i opslagene og noterer, hvor mange de kommer. Derved kan de frivillige og ansatte i Dansk Folkehjælp få et nogenlunde indtryk af, hvor mange familier og -medlemmer, der møder op til de enkelte aktiviteter. Foruden kommentarer er der også likes samt andre reaktioner på opslagene. På opslag fra FamilieRINGEN er der i gennemsnit 5-10 reaktioner fra andre medlemmer i gruppen. Det er i langt de fleste tilfælde de samme 10-20 mennesker, der reagerer på opslagene eller skriver kommentarer. I de seneste måneder er frivillige også begyndt at lave opslag, særlig i forhold til deltagelse og spising. Det er et bevidst valg fra FamilieRINGENs side, da de har oplevelsen af, at et opslag fra en frivillig afstedkommer hurtigere og mere respons end et opslag fra ”Pia FamilieRINGEN”.

FamilieRINGEN står også bag andre opslag i Facebookgruppen end blot informationsopslag – herunder opslag, der efterspørger idéer fra familierne selv til aktiviteter, som familierne kunne tænke sig blev stablet på benene. Ifm. sådanne opslag er der flere kommentarer og generel aktivitet fra medlemmernes side, og der bliver budt ind med forskellige forslag og idéer.

Særligt ifm. coronanedlukningerne i foråret 2020 og igen i løbet af vinteren 2021 kunne familierne ikke mødes fysisk i FamilieRINGEN. I den forbindelse steg aktiviteten i Facebookgruppen, og FamilieRINGEN havde flere opslag, der opfordrede familierne til at komme ud og lave aktiviteter – sammen hver for sig. Under nedlukningerne havde FamilieRINGEN flere zoom-sessions, hvor der var mulighed for at være sammen socialt med bankospil eller samtaler med den tilknyttede familierapeut. Der var generelt også mere aktivitet og interaktion medlemmerne imellem.

Medlemmernes opslag og dialog i Facebookgruppen

At det er den samme gruppe af medlemmer, som kommenterer og interagerer med hinanden i Facebookgruppen kommer også til udtryk i interviewene. Størstedelen af de interviewede forklarer, at de mest bruger Facebookgruppen som informationskanal til at vide, hvad der sker i huset, få idéer til aktiviteter, de kan lave samt til at give besked, når de deltager i arrangementer hos FamilieRINGEN.

Jeg ser i gruppen, hvis der bliver slået noget op. Hvis der er noget, der er interessant, så kan jeg skrive og melde mig på, hvis jeg har tid til det. Men jeg skriver og spørger ikke om alt muligt derinde. (mor)

Jeg ser alle opslag. Det er ikke fordi, jeg deltager i alt, men det kunne jo være, at der blev lavet et opslag derinde, som jeg tænkte kunne passe til en af pigerne, og som jeg så kan vise dem. Da det [samfundet] begyndte at åbne lidt op igen og man kunne mødes 10 udenfor, så kom der opslag med idéer til, hvor vi kunne mødes. Så det er jo også inspiration til, hvad man selv kunne lave med pigerne. Og har man ikke lige tid eller overskud til at læse det, så springer man det jo bare over. Der er ikke nogen forpligtelser. (mor)

I Facebookgruppen er der en gang imellem også familiemedlemmer, der slår opslag op. Opslagene omhandler som oftest en "Tak for i dag" efter et arrangement. Enkelte gange skrives der lidt mere som fx efter fastelavnsarrangement i 2020:

Det er simpelt så lækker en følelse man går hjem med når vi har været inde hos jer. Ens selvværd gløder lidt hver gang. Vi ses snart igen.

Eller efter første fysiske møde efter nedlukningen:

Tusind tak for i dag. Det var så hyggeligt og dejligt at være sammen med jer igen. Jeg havde virkelig savnet jer. For jeg ser jer om mit netværk I er alle nogen søde mennesker ❤️❤️🥰🥰

Et andet eksempel på familiernes deltagelse på siden kan ses i februar 2021. Her kørte de frivillige rundt med poser til familierne med afmålte ingredienser til en kage, så hver familie kunne bage den samme kage. I den forbindelse kom der 7-8 opslag fra forskellige familiemedlemmer, der lagde billeder op af deres bageproces og deres færdige kager. Det bør dog fremhæves, at de familiemedlemmer, der lagde billeder op af deres kager, i høj grad er de samme, som til dagligt også er aktive i reaktions- og kommentarsporerne.

Overordnet kan det siges, at Facebookgruppen virker som et godt sted at dele information om aktiviteter og tilbud i FamilieRINGEN. Opslag fra "Pia FamilieRingen" har stor reach og bliver set af godt 2/3 af medlemmerne i gruppen. På trods af at opslagene og derved informationerne kommer bredt ud, er det imidlertid ofte de samme 10-20 medlemmer, der reagerer på opslag, kommenterer og indgår i dialog med hinanden i kommentarfeltet. Herudover skal det bemærkes, at alle familiemedlemmer bibeholder den gode tone i gruppen.

4. Vurdering af principperne for partnerskabet

I dette kapitel vurderes de tre princippers gennemslagskraft i partnerskabet. Kapitlet ser således på, hvorvidt principperne er klare, meningsfulde og handlingsanvisende, og om principperne følges blandt de forskellige aktører i partnerskabet. På en indledende fælles workshop mellem Lolland Kommune og Dansk Folkehjælp arbejdede aktørerne med indikatorer i forhold til de udviklede principper. Disse indikatorer præsenteres under hvert delafsnit.

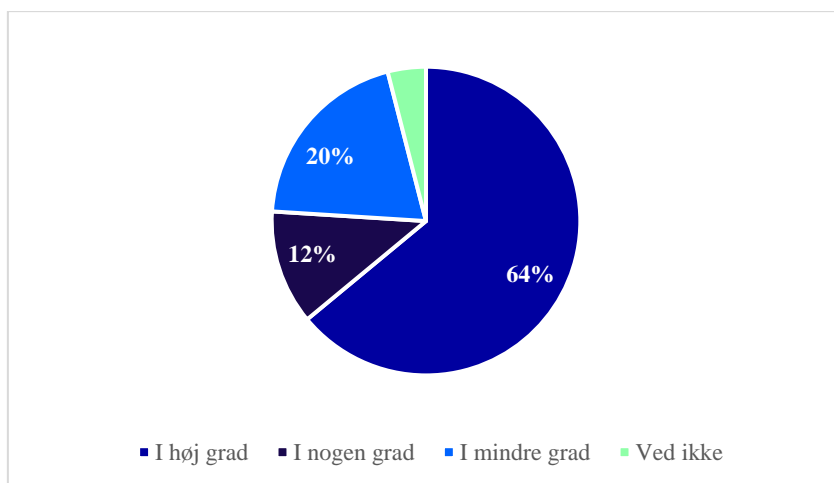
Kredsen af aktører er løbende blevet udvidet dels internt i Lolland Kommune, dels blandt andre ngo'er og lignende. Det er således ikke alle aktører, som har været del af udviklingen af de konkrete principper. En antagelse er dog, at de udviklede principper bør overføres til nye aktører i samarbejdet, såfremt de efterleves af projektets kerneaktører.

Analysen bygger på data fra en spørgeskemaundersøgelse blandt samtlige samarbejdspartnere i projektet, herunder sagsbehandlere fra Lolland Kommune, andre NGO'er samt professionelle og frivillige i Dansk Folkehjælp.

4.1 Kendskab til principperne

Overordnet set kan man anskue de kommunale medarbejdere og ansatte i Dansk Folkehjælp, som kernen i partnerskabet, mens frivillige (og andre NGO'er) er mere i periferien, da de har mindre ansvar i partnerskabet, og spiller en anden rolle i forhold til familierne. Det betyder, at alt i partnerskabet ikke er lige relevant for dem. Generelt er kendskabet til principperne dog højt blandt samtlige aktører. Som det fremgår af nedenstående figur, har omkring 2/3 dele i høj grad kendskab til principperne.

Figur 7: Kendskab til principperne

Kilde: Oxford Research, 2021. (n=25).

Hvis vi udelukkende kigger på kernen i partnerskabet, altså de kommunalt ansatte og medarbejderne i Dansk Folkehjælp, er det tydeligt, at kendskabet til principperne er højere blandt dem, fx er der ingen som svarer 'ved ikke' i den gruppe. Det giver god mening, da de netop udgør kernen i partnerskabet.

4.2 Princip 1: Vi er brobyggere

Det første princip handler om at bygge bro mellem de to partnere, det vil sige motivere og understøtte familierne til at få skabt kontakt, holde fast og bruge den anden part. I forhold til dette princip kigger vi efter følgende indikatorer:

Princip 1: Vi er brobyggere

Motivering og understøttelse af familierne til at få skabt kontakt, holde fast og bruge den anden part:

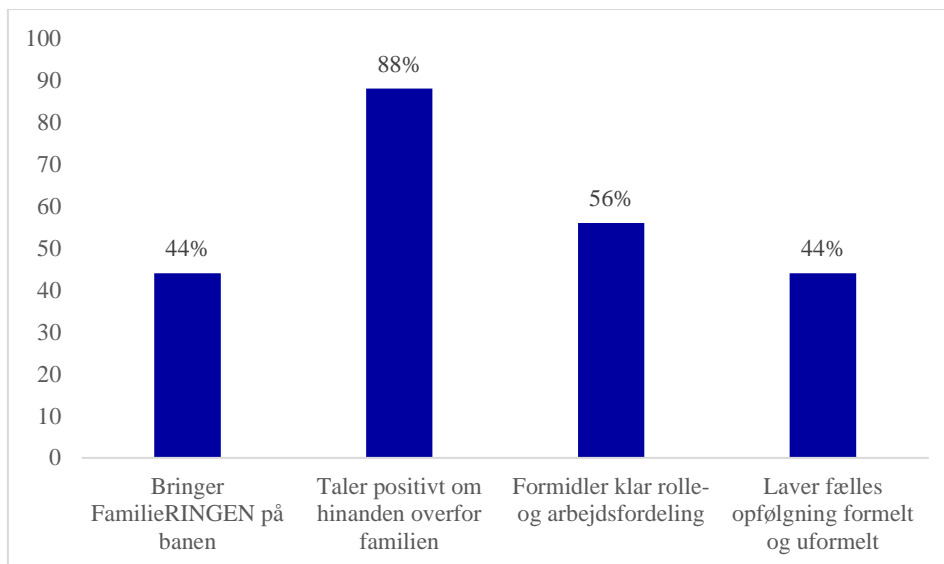
- Bringe FamilieRINGEN på banen, når familieplanen/helhedsorienteret plan lægges
- Taler positivt om hinanden overfor familierne
- Formidler klar rolle- og ansvarsfordeling for opgaver mellem de to parter til familierne
- Fælles opfølgning for familierne formelt og uformelt

Princippet stemmer godt overens med projektbeskrivelsen, hvor der er lagt op til et partnerskab, som er mere end blot rekruttering fra kommunens side.

Stort set alle udtrykker, at det er relevant at være brobygger i forhold til de andre aktører. Det er også tydeligt, at de fleste oplever, at princippet er nogenlunde handlingsanvisende, da de fx beskriver, at det handler om samarbejde, udnyttelse af hinandens forskellige ressourcer og roller til familiernes bedste, formidling af FamilieRINGEN til borgere mv.

Hvorvidt princippet følges, kan vurderes via en række konkrete handlinger. Figuren nedenfor viser, *hvor ofte* kernen i partnerskabet gør forskellige ting. Det betyder ikke, at de resterende slet ikke gør tingene, de gør der bare kun nogle gange, og ikke ofte:

Figur 8: Hvor ofte gør du følgende?:

Kilde: Oxford Research, 2021. (n=16). Figuren viser, hvor ofte man gør disse ting, de resterende svarkategorier er nogle gange, slet ikke, ved ikke.

Ved midtvejsevalueringen havde sagsbehandlerne en oplevelse af, at de motiverede familierne til at komme i FamilieRINGEN og dermed fulgte princippet, mens Dansk Folkehjælp oplevede, at dette ikke i høj nok grad var tilfældet. Denne diskrepans mellem opfattelser var allerede italesat internt i partnerskabet på daværende tidspunkt. Siden midtvejsevalueringen har Dansk Folkehjælp dog oplevet, at flere sagsbehandlere i højere grad motiverer familierne til at komme. Dette bekræftes også i data, da lidt under halvdelen af sagsbehandlerne ofte bringer FamilieRINGEN på banen over for familierne ifølge ovenstående figur, mens ¼ del gør det nogle gange. Det må vurderes, at der er sket en positiv udvikling siden midtvejsevalueringen, hvor det primært var 2-3 sagsbehandlere, som stod for størstedelen af henvisningerne af familier.

Som brobygger er det afgørende at omtale ens partner positivt samt at være klar omkring rolle- og ansvarsfordeling mellem parterne. Stort set alle udtrykker, at de ofte taler positivt om hinanden. Som en mor fx svarer, da hun bliver spurgt om hendes sagsbehandler kender FamilieRINGEN:

Ja, de siger, at det er et rigtig godt koncept og især for sådan en som mig, som har det lidt svært socialt. Så er det et godt sted at få et netværk, som også kan hjælpe en videre ud i samfundet og prøve at være et normalt menneske. (Mor)

Lidt over halvdelen udtrykker, at de ofte formidler klar rolle- og ansvarsfordeling mellem parterne overfor familierne. I FamilieRINGEN er de fx meget opmærksomme på, at de frivillige ikke bliver bisiddere for familierne. Herudover er de ansatte i FamilieRINGEN opmærksomme på at kalde sagsbehandlerne ved navn og ikke bruge udtrykket *kommunen*. På denne måde personliggøres sagsbehandlerne, og de ansatte udviser kendskab og samarbejde.

Fælles formel og uformel opfølgning for familierne gør sig gældende i samarbejdet mellem nogle sagsbehandlere og FamilieRINGEN, og ikke andre. 19 pct. udtrykker, at de slet ikke laver fælles opfølgning. Dette kommer også til udtryk blandt familierne, hvor en stor del af familierne ikke har oplevet fælles opfølgning. Det er dog heller ikke alle familier, som finder det relevant med fælles opfølgning. Og flere familier vil også gerne holde tingene lidt mere adskilt, da de oplever FamilieRINGEN som et frirum.

Overordnet vurderes princippet således som værende meningsfuldt, handlingsanvisende samt følges af langt de fleste. Der ses desuden en positiv udvikling siden midtvejsevalueringen.

4.3 Princip 2: Vi følger og overleverer relationer

Det andet princip handler om at følge og overlevere relationen. I forhold til dette princip kigger vi efter følgende indikatorer:

Princip 2: Vi følger og overleverer relationer

- Fysisk overlevering af familier og løbende tilstedeværelse af kommunens medarbejdere i FamilieRINGENs hus

I praksis indebærer princippet og indikatoren, at sagsbehandleren følger familierne til FamilieRINGENs hus første gang og holder et indledende møde samt kommer forbi en gang i mellem.

Princippet om at følge og overlevere familierne fysisk opleves som konkret og handlingsafvisende for kernen i partnerskabet. Derudover giver det mening for størstedelen af aktørerne, og flere ser det som betydningsfuldt i forhold til, at familien overhovedet starter i FamilieRINGEN samt den efterfølgende fastholdelse af familierne, som to sagsbehandlere udtrykker det:

Jeg synes, det er vigtigt for samarbejdet, at vi mødes så familierne også kan se vores relation, samt at vigtig info ikke går tabt. (Sagsbehandler)

At partnerskabet imellem forvaltning og FamilieRINGEN tages seriøst og italesættes positivt bevirker, at familierne bliver trygge i deres brug af FamilieRINGEN. (Sagsbehandler)

Princippet efterleves i høj grad, og det er kun enkelte sagsbehandlere som udtrykker, at de aldrig overleverer familier fysisk i FamilieRINGENs hus. Det kommer ligeledes til udtryk blandt familierne, hvor en stor del kom på besøg i FamilieRINGEN sammen med deres sagsbehandler første gang. Den løbende tilstedeværelse efterleves også i høj grad - tre fjerdedele af sagsbehandlerne angiver at de enten ofte eller nogle gange er til stede i FamilieRINGENs hus.

4.4 Princip 3: Vi spørger, hvis vi er i tvivl og bruger hinanden

Det tredje princip handler om at dele viden, det vil sige, at man i partnerskabet spørger, hvis man er i tvivl og bruger hinanden til sparring i forhold til arbejdet med den enkelte familie. Det betyder også, at man ser hinanden som ligeværdige parter i samarbejdet. I forhold til dette princip kigger vi efter følgende indikatorer.

Princip 3: Vi spørger, hvis vi er i tvivl og bruger hinanden

- Søge viden og erfaring om familien hos hinanden løbende, fx sparring om, hvorvidt FamilieRINGEN er det rette tilbud til familien, eller når borgeren går ind i ny aktivitet, fx bliver frivillig
- Turde at vise egen tvivl og have tillid til den anden parts beslutninger
- Mødestruktur og øvrige formelle strukturer der understøtter sparring
- Ligeværdighed
- Uformelle relationer

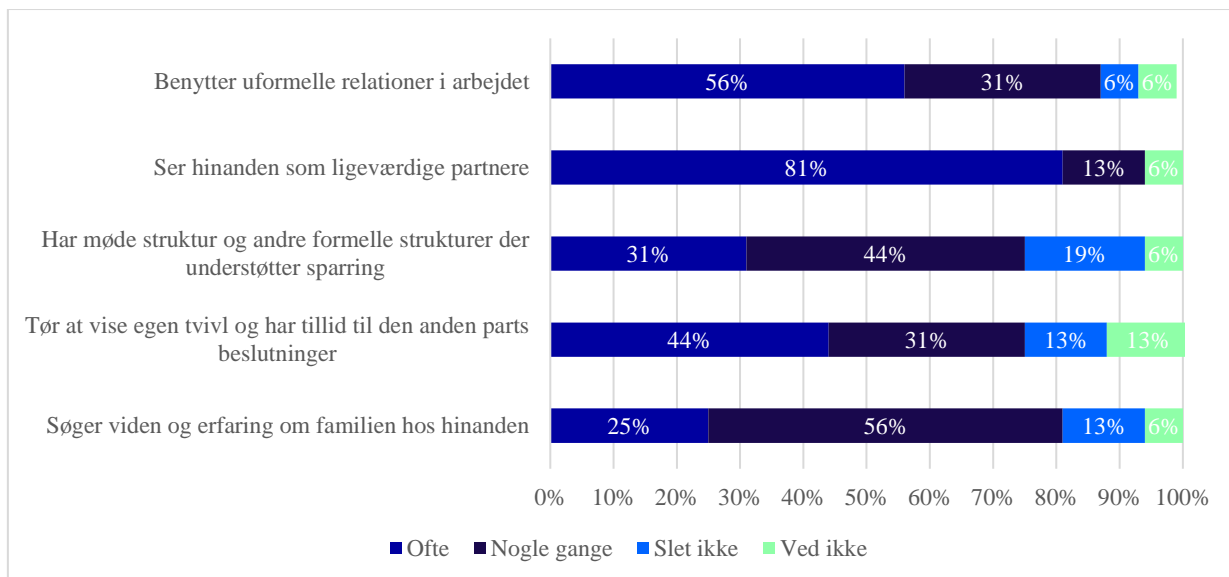
I forhold til videndeling kan der skelnes imellem ekstern og intern information og tavshedspligt. Som udgangspunkt er det udelukkende Dansk Folkehjælps ansatte i FamilieRINGEN, som har kontakt til sagsbehandlere, det vil sige den eksterne information, mens den interne information omhandler de frivilliges viden om de forskellige familier. Her er der i Dansk Folkehjælp fokus på, at de frivillige i FamilieRINGEN ikke snakker om familier, når der er andre familier til stede – og at alle frivillige ikke nødvendigvis behøver at vide alt om alle familier.

Overordnet giver princippet mening for langt de fleste i kernen af partnerskabet – 81 pct. af sagsbehandlere og Dansk Folkehjælps ansatte i FamilieRINGEN finder det i høj grad relevant at dele viden, spørge hvis man er i tvivl og bruge hinanden.

Det virker midlertidigt som om, at princippet er mindre handlingsanvisende end de to andre. Når kernen i partnerskabet spørges til, hvad principper betyder for deres arbejde er tydeligt, at der er mange forskellige forståelse af princippet, hvor flere udtalelser ikke omhandler princippet set fra evaluators perspektiv. Derfor kan det også være sværere at vurdere, hvorvidt princippet efterleves.

Hvorvidt princippet følges, vurderer vi via en række konkrete handlinger. Figuren nedenfor viser, *hvor ofte* kernen i partnerskabet gør forskellige ting:

Figur 9: Hvor ofte gør du følgende?:

Kilde: Oxford Research, 2021. (n=16).

Uformelle relationer og ligeværdighed ses som en indikator for princippet om at bruge hinanden. Her viser data, at langt størstedelen af aktørerne i kernen af partnerskabet ofte ser hinanden som ligeværdige og lidt over halvdelen ofte benytter uformelle relationer i arbejdet.

Ved midtvejsevalueringen identificerede vi to hæmmende faktorer, hhv. fokus på tavshedspligt blandt FamilieRINGENs frivillige og fokus på myndighedsrollen blandt sagsbehandlerne. Overvejende vurderer Dansk Folkehjælps ansatte i FamilieRINGEN, at det går bedre med begge dele. Det er blandt andet sket via tydeliggørelsen af de frivilliges rolle i FamilieRINGEN, som indebærer at de aldrig er bisiddere, hvilket har været tillidsskabende for partnerkommunen. Det er dog stadig tydeligt i data, at der er forskelle mellem opfattelsen af muligheden for vidensdeling hos den enkelte sagsbehandler. Følgende citater viser meget godt yderpunkterne i forhold til det 3. princip om vidensdeling og samarbejde

---

Vidensdeling og tillid er vigtigt for et godt samarbejde, men grundet Covid-19 har der ikke været meget kontakt det seneste år.

Vidensdeling mellem kommune og civilsamfund kræver samtykke og tid til samtale.

En af de foreslåede løsninger i forhold til at øge vidensdeling var fx fælles møder med familien, eller blot at familien spørges, om den viden må deles med kommunen for at fremme grundlaget for beslutningstagen i deres sag i kommunen. Her viser data, at der fx er en femtedel, som slet ikke har formelle mødestrukturer, der understøtter sparring. Der kunne man således fortsat sætte ind.

Overordnet vurderes det, at princippet giver mening for langt de fleste i partnerskabet. Det er dog ikke alle som følger det i lige høj grad. Det tyder på, at princippet ikke opleves som handlingsanvisende af alle.

4.5 Opsamling

Overordnet opfattes alle tre principper som meningsfulde for langt størstedelen af aktørerne i kernen af partnerskabet. De vurderes også som nogenlunde klare og handlingsanvisende. Dog viser data, at det 3.princip om vidensdeling og tillid er mindre handlingsanvisende og sværere at føre ud i praksis. Samtidig er det vigtigt at fremhæve, at partnerskabet i høj grad er lykkedes i forhold til følgende konkrete indikatorer på de tre principper, som blev opstillet forud for projektet:

- Taler positivt om hinanden overfor familierne
- Familierne overleveres fysisk i FamilieRINGENs hus af sagsbehandlere
- Partnerne ser hinanden som ligeværdige

Det er alle indikatorer, som har positiv betydning for samarbejdet, og dermed familiernes udbytte. Det er ligeledes tydeligt, at flere sagsbehandlere vurderer samarbejdet, som positivt. En af sagsbehandlerne beskriver fx samarbejdet således ved den afsluttende workshop:

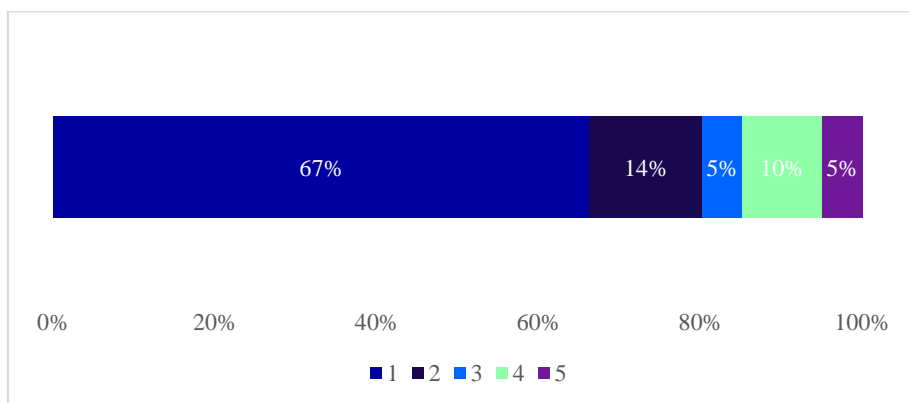
*FamilieRINGEN er en samarbejdspartner, der er til rådighed og kan bidrage med ressourcer. Alt er muligt og der er et fælles stort ønske om at hjælpe familierne og samarbejde til gavn for dem.
(Sagsbehandler)*

Flere af sagsbehandlere udtrykker også på workshoppen, at det giver stor værdi i deres arbejde, at de kan præsentere og tilbyde et sted som FamilieRINGEN, hvor der er en masse gratis tilbud uden ventetid, som deres familier kan gøre brug af. Derudover nævner de, at FamilieRINGEN kan afhjælpe lavpraktiske ting, som kan have stor betydning for den enkelte families muligheder. Fx havde en pige brug for en cykel for at komme på efterskole, hvilket lå uden for sagsbehandlerens muligheder. Her fandt FamilieRINGEN en cykel til pigen, som nu er på efterskole.

Generelt vurderes samarbejdet også som godt, når vi spørger samtlige aktører – også andre NGO'er mv, som ikke er del af partnerskabets kerne. 2/3 dele udtrykker, at samarbejdet i høj grad er godt på en skala fra 1-5, jvf. nedenstående figur.

Figur 10: Hvor godt fungerer samarbejdet alt i alt på en skal fra 1-5?

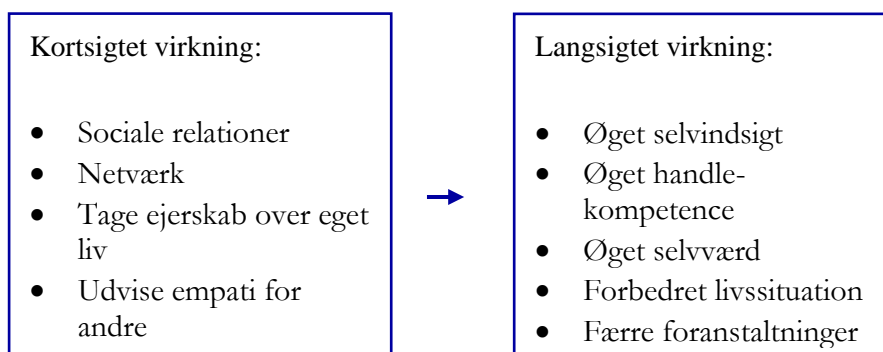

Kilde: Oxford Research, 2021. (n=25).

5. Vurdering af familiernes udbytte

I dette kapitel sættes der fokus på familiernes tilfredshed med og udbytte af at komme i FamilieRINGEN. Kapitlet ser på, hvorvidt familierne opnår et udbytte af partnerskabet i form af FamilieRINGEN, som beskrevet i forandringsteorien nedenfor, samt hvorvidt og hvordan principperne for partnerskabet medvirker til dette:

Midtvejsevalueringen viste, at FamilieRINGEN primært har støttet og hjulpet familierne med at styrke deres sociale relationer og netværk. Både forældre og børn er glade for at komme i FamilieRINGEN, og de nyder alle at deltage i forskellige udflugter og aktiviteter. Herudover viste midtvejsevalueringen, at familierne får støtte og overskud i hverdagen ved at komme i FamilieRINGEN, og at de forskellige støttetilbud og rådgivningsmuligheder særligt bidrager til familiemedlemmernes selvværd, selvstændighed og handlekompetencer. Disse fund og vurderinger vil danne baggrund for og blive sammenholdt med de nyeste fund i analysen nedenfor.

Analysen bygger primært på en række kvalitative interviews med de deltagende familier, samt en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse blandt familierne. Spørgeskemaundersøgelsen er blevet distribueret ad to omgange. Ved første måling i januar 2020 besvarede 39 individuelle respondenter spørgeskemaundersøgelsen, mens 30 respondenter besvarede skemaet ved anden måling i maj 2021.

Lidt over halvdelen af de deltagende familier har besvaret spørgeskemaet ved begge målinger. Analysen inddrager herudover sagsbehandlernes, samt de frivilliges og ansattes vurdering af familiernes udbytte.

5.1 Familiernes udbytte på kort sigt

Det overordnede formål med FamilieRINGEN er at forbedre udsatte børn og forældres familieliv, få styrket deres sociale netværk, give dem nye bekendtskaber og bidrage til, at familierne kan komme på rette spor. Denne udvikling sker ikke fra den ene dag til den anden, men kræver en virksom og stabil indsats. Dette afsnit sætter fokus på den kortsigtede virkning, herunder hvordan FamilieRINGEN har givet familierne nye fritidsaktiviteter, bidraget til deres netværk og sociale relationer, samt hjulpet og støttet familierne på andre områder såsom økonomi, uddannelse og samliv.

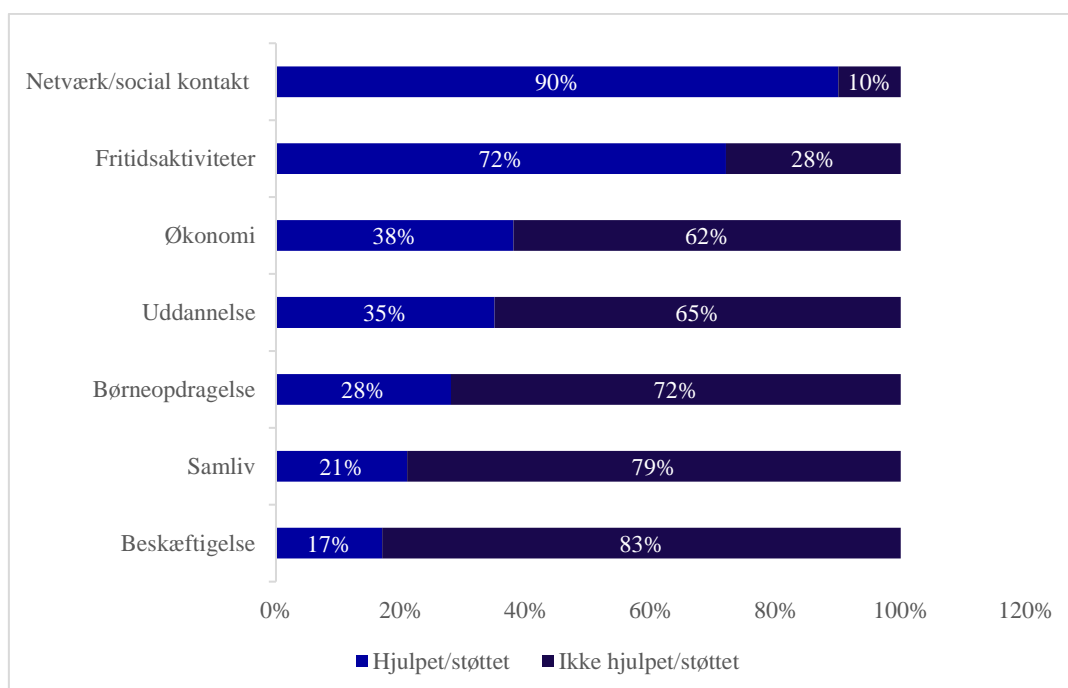
5.1.1 Familierne får især øget netværk i FamilieRINGEN

Analysen viser først og fremmest, at FamilieRINGEN bidrager til familiernes netværk og giver dem nye sociale relationer. Som det ses i figur 12 nedenfor, svarer 9 ud af 10 af de deltagende familiemedlemmer, at FamilieRINGEN har hjulpet dem ift. netværk/social kontakt.

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at både de deltagende mødre, fædre og de unge mener, at FamilieRINGEN særligt bidrager positivt til den sociale kontakt. I citatet nedenfor, sætter en af de deltagende fædre ord på, hvordan FamilieRINGEN både giver noget socialt for ham og hans børn:

Jamen børnene får i hvert fald noget socialt ud af det. De leger med nogle andre og ser nogle andre ting. Jeg kommer også lidt ud, så det er også fint. Det er primært bare det at komme ud og se andre mennesker, der betyder noget. (Far)

Figur 12: De områder, familierne føler, at FamilieRINGEN har hjulpet/støttet

Kilde: Oxford Research, 2021. (n=30).

Som vi også så i analysen af Facebook opslag viser de kvalitative interviews ligeledes, at familierne vægter de sociale relationer, som opbygges og dannes i FamilieRINGEN, højt. De deltagende forældre lægger vægt på, at FamilieRINGEN giver deres børn øgede muligheder for at lege og hygge sig med andre børn. Der er dog knap 30 pct. af forældrene, som udtrykker, at deres børn slet ikke har fået nye kammerater gennem FamilieRINGEN.

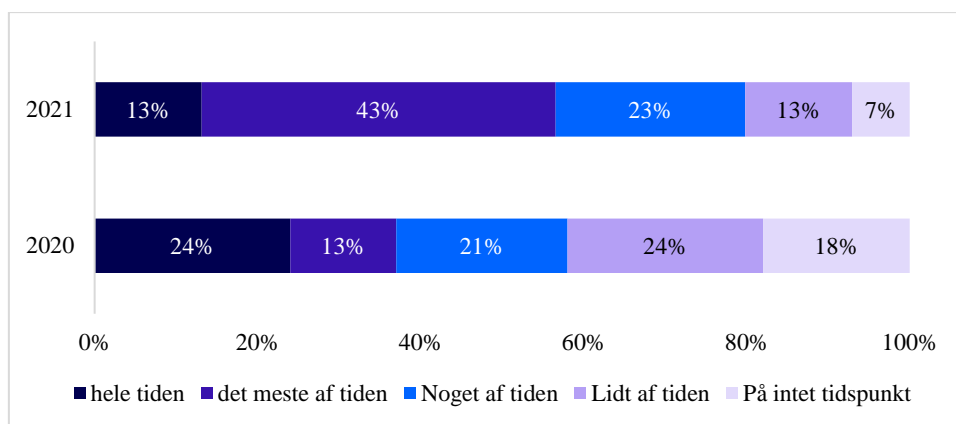
Flere af forældrene fortæller, at de i starten primært kom i FamilieRINGEN for deres børns skyld, men at de selv løbende er blevet glade for at komme i huset. Der er en imødekommende og afslappet stemning i FamilieRINGEN, alle de deltagende familier hilser på hinanden, og flere af familierne kender hinanden godt. Som det fremgår af citatet nedenfor, har nogle af de deltagende familier fået nye bekendtskaber gennem FamilieRINGEN, som de ligeledes ses med i privaten:

Få måneder efter jeg var startet hernede, fik jeg tilbudt en sofa billigt, og der spurgte jeg en af de andre, om de kunne hjælpe med bil og trailer, og så blev det til en helaftensforestilling. Ungerne hyggede sig sammen. 2 timers projektet blev til 8 timer. Og så har ungerne snakket om, om vi skal lege sammen, og så har vi lavet en kaffeaftale og ungerne mødes. (Mor)

At familierne får et netværk qua FamilieRINGEN underbygges desuden af, at 8 ud af 10 familiemedlemmerne svarer, at de har haft kontakt til andre familier fra FamilieRINGEN under COVID-19 nedlukningen. Langt størstedelen af familierne har således formået at fastholde kontakten til de øvrige familier under nedlukningen.

Slutevalueringen viser også, at der er sket en progression i forhold til familiernes netværk. Familierne er ved et års mellemrum blevet spurgt om, hvorvidt de inden for de seneste 4 uger har haft nogen at tale med, hvis de havde problemer eller brug for støtte. Her viser figur 4, at andelen af familierne, som angiver, at de har haft nogen at tale med det meste af tiden eller hele tiden, hvis de havde brug for støtte, er steget fra 37 pct til 56 pct. Forskydningerne er dog ikke entydige, da eks. andelen som angiver, at de hele tiden har nogen at tale med, er faldet med 11 procentpoint fra første til anden måling.

Figur 12: Hvordan respondenterne har haft det de forgangne 4 uger. Har du haft nogen at tale med, hvis du havde problemer eller brug for støtte?

Kilde: Oxford Research. 2020 (n=39), 2020 (n=30)

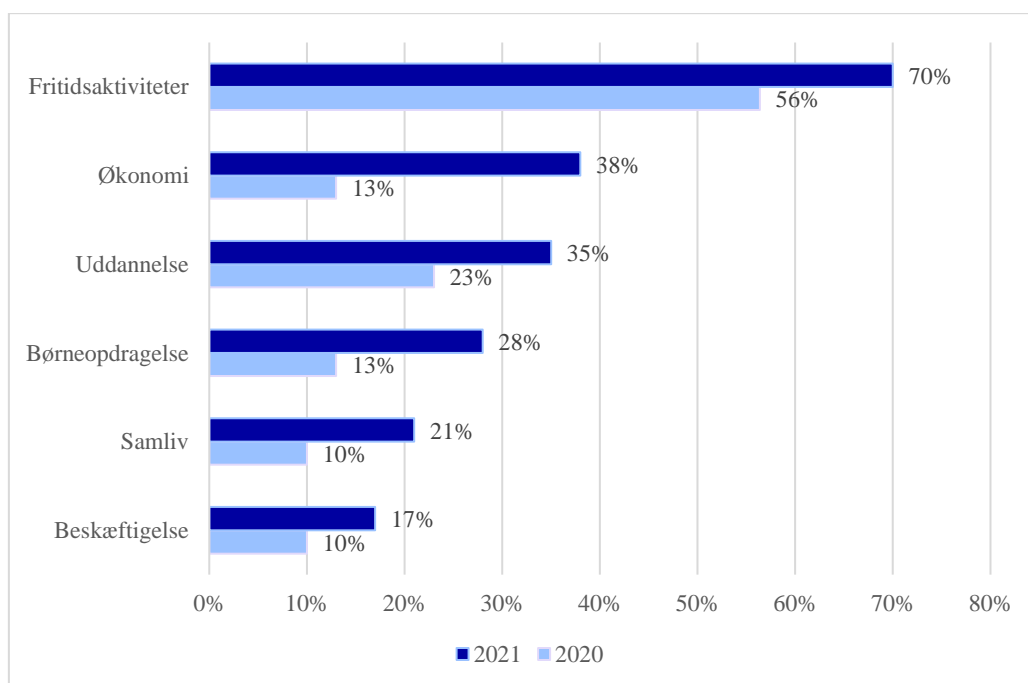
5.1.2 Flere familier oplever at få støtte og hjælp i FamilieRINGEN

Figur 13 nedenfor viser andelen af familiemedlemmer, som angiver, at FamilieRINGEN har hjulpet og støttet dem i forhold til fritidsaktiviteter, økonomi, uddannelse, børneopdragelse, samliv og beskæftigelse. Figuren viser den procentvise andel ved første måling i 2020 sammenlignet med anden måling i 2021.

Som det fremgår af figur 13, er der på flere af områderne sket en markant stigning i andelen af familiemedlemmer, som angiver, at de har fået hjælp og støtte af FamilieRINGEN. Først og fremmest er andelen af familier, som har fået hjælp til økonomi, steget med hele 25 procentpoint fra 13 pct. i 2020 til 38 pct. i 2021.

Stigningen skyldes først og fremmest, at en række af de deltagende familier ikke kendte til de forskellige støttetilbud, da de startede i FamilieRINGEN. Som tidligere beskrevet, så de primært tilbuddet som en mulighed for, at særligt deres børn kunne være sociale med andre børn, og disse familier oplevede ikke et behov for at benytte støtte- eller rådgivningstilbud. Omvendt beskriver flere af familierne, hvordan de senere blev bekendte med husets frivillige og de ansatte og blev mere bevidste om mulighederne for at få støtte og rådgivning. Således vil flere og flere familier benytte sig af tilbuddene, som de lærer tilbuddene at kende, falder til i huset og føler sig trygge ved husets frivillige og ansatte.

Figur 13: Stigning fra 2020-2021: De områder, familierne føler, at FamilieRINGEN har hjulpet/støttet

Kilde: Oxford Research. 2020 (n=39), 2020 (n=30)

Også ift. børneopdragelse og fritidsaktiviteter er der sket en stigning i andelen af familier, der føler, at FamilieRINGEN har hjulpet, idet andelen der angiver, at de er blevet støttet eller hjulpet inden for disse områder, er steget med hhv. 15 procentpoint (13 pct. til 38 pct.) og 14 procentpoint (56 pct. til 70 pct.). I tråd med Figur 11, der blandt andet viste, at det sociale aspekt er vigtigt for familierne – og i særlig grad for børnenes vedkommende – peger familierne også på, at fritidsaktiviteterne er gode for deres børn. I forbindelse med de kvalitative interviews med familierne fremhæver familierne forskellige udflugter, arrangeret af FamilieRINGEN. Udflugterne giver familierne – både børn og voksne – nye fælles oplevelser, som familierne ikke normalt har mulighed for at planlægge og finansiere på egen hånd. Alle udflugterne er dog arrangeret ud fra familiernes ønsker og ideer.

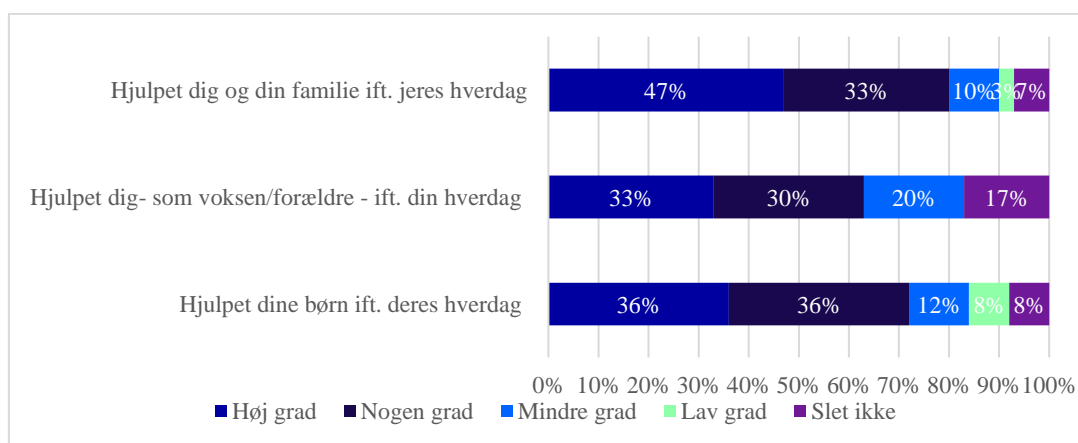
Covid-19 pandemien betød, at FamilieRINGEN lukkede ned for de fysiske sammenkomster og tilbud i en længere periode. Dette betød, at familierne ikke kunne bruge huset og muligheden for at være social og se andre mennesker. I stedet introducerede FamilieRINGEN forskellige online tilbud, eksempelvis bingo for hele familie og individuel rådgivning for både voksne og børn. Som tidligere beskrevet, ramte

nedlukningen mange af FamilieRINGENs familier utroligt hårdt. Denne kontekst kan have betydet, at flere af familierne benyttede sig af de nye tilbud, samt var mere opsøgende ift. at få støtte og hjælp.

5.1.3 Hjælp til en hverdag, der hænger sammen

Figur 14 nedenfor viser, i hvor høj grad familierne oplever, at FamilieRINGEN hjælper dem i deres hverdag. Som det ses i figuren, svarer knap halvdelen af familierne, at FamilieRINGEN i høj grad har hjulpet dem og deres familie ift. deres hverdag. Herudover mener omkring to tredjedele af forældrene, at FamilieRINGEN i høj eller nogen grad har hjulpet dem eller deres børn ift. deres hverdag.

Figur 14: I hvor høj grad familierne føler sig hjulpet ift. deres hverdag

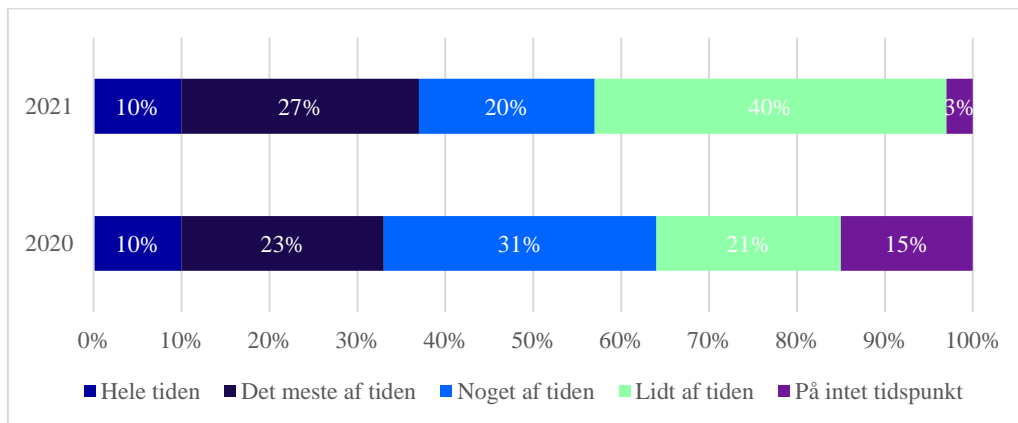

Kilde: Oxford Research, 2021. (n=25-30, afhængig af hvorvidt de unge har fået spørgsmålet eller ej).

En enlig mor fortæller bl.a., hvordan FamilieRINGEN er en stor støtte for hende og bidrager til, at hendes hverdag kan hænge sammen. Moren er alene med sine to døtre, hvoraf den ene går på specialskole længere væk og har særlige behov. FamilieRINGEN har givet hende mulighed for at være social med hendes døtre, samt hjulpet hende med at se efter den ældste, når den yngste skal følges til eller fra skole. Samtlige af familierne italesætter i tråd hermed, at de er utrolig glade for et tilbud målrettet hele familien, hvor børnene kan lege og forældrene har ro og tid til slappe af og nyde deres aften.

En anden indikator på, at familiernes hverdag er blevet bedre, er hvorvidt, familierne har en oplevelse af, at tingene er gået, som man gerne ville (Figur 15). Inspireret af den nationale sundhedsprofil har familierne svaret på dette spørgsmål samt tre andre med et års mellemrum. Generelt ligger familiernes besvarelser og dermed deres mentale sundhed en del under gennemsnittet for den danske befolkning ved begge målinger, hvilke er forventeligt for målgruppen. Der ses dog progression for familierne, hvor andelen af familiemedlemmer, som svarer at tingene på intet tidspunkt er gået som man gerne ville have dem inden for de sidste 4 uger er faldet fra 15 pct. 2020 til 3 pct. i 2021.

Figur 15: Hvordan respondenterne har haft det de forgangne 4 uger: Gik tingene, som du gerne ville have det?:

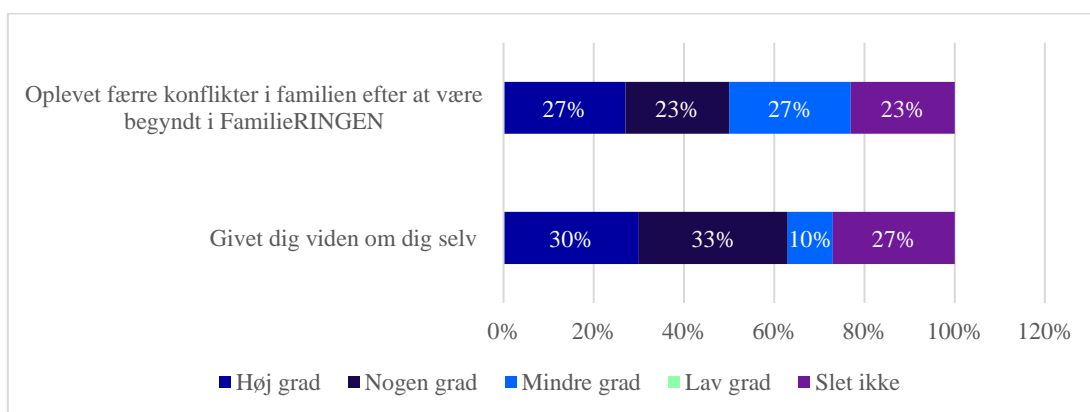

Kilde: Oxford Research. 2020 (n=39), 2020 (n=30).

5.1.4 Familierne oplever lavere konfliktniveau i deres familie

Sårbare familier har ofte et højt konfliktniveau i deres familie. I den forbindelse viser Figur 16, at FamilieRINGEN kan have en positiv effekt på konfliktniveauet, da 50 pct. af familierne har svaret, at de i høj eller nogen grad har oplevet færre konflikter i familien efter at være begyndt i FamilieRINGEN. I forlængelse af andelen, der oplever færre konflikter, kan det fremhæves, at der også er 66 pct. af familierne, der har angivet, at de i høj eller nogen grad har fået ny viden om sig selv.

Figur 16: I hvor høj grad familierne har oplevet færre konflikter efter at være begyndt i FamilieRINGEN og i hvor høj grad FamilieRINGEN har givet dem viden om dem selv

Kilde: Oxford Research, 2021. (n=30).

En af de interviewede mødre fortæller i citatet nedenfor, hvordan både hende selv og hendes datter har brugt FamilieRINGENs ansatte til at få vejledning og støtte og derigennem også fået mere viden om dem selv og deres handlemønstre, hvilke har mindsket deres konfliktniveau væsentligt:

Det er blevet meget, meget bedre, og det er fordi, at jeg fik lidt vejledning i, hvordan vi også kunne snakke og hun [min datter] fik også snakket med [ansat i FamilieRINGEN] (...) Man kan ringe til [ansat i FamilieRINGEN] og snakke om, at man har svært ved at koncentrere sig i dag og nogle gange skal der ikke mere til. Det kan være om alt eller intet, så ikke noget formelt. En veninde uden at være en veninde. Fordi det er jo et sted, vi kommer bare for at komme. Man er tæt uden at være helt personlig. (Mor)

Som det fremgår af citatet, har både moren og hendes datter brugt den vejledning og støtte, som de kan få i FamilieRINGEN, hvilke har bidraget positivt til deres relation. Selvom moren ikke ser den ansatte som en veninde, har de fået et tæt og trygt forhold, som kan give en god støtte i hverdagen. Denne familie er ikke alene om at benytte muligheden for at kontakte FamilieRINGENs ansatte og få hjælp ved samlivsproblemer, som eksempelvis skænderier mellem forældre. Udover at give familierne nye bekendtskaber og relationer, styrker FamilieRINGEN på denne måde ligeledes relationerne internt i familierne. En af de interviewede fædre fortæller bl.a., hvordan både ham selv, hans kone og hans datter har fået utrolig meget ud af at komme i huset og snakke med de frivillige og ansatte:

De [kone og datter] får rigtig meget ud af det. Jeg kan mærke på min kone, at hun også har haft godt af det her. Hun har snakket meget med Pia, også omkring mig – for jeg er ikke let. Det er jeg ikke. Min kone er blevet meget mere selvstændig. Også min datter. Hun er ikke så pjevset længere. (Far)

Figur 16 ovenfor viser dog, at der samtidig er 23 pct. og 27 pct. af familiemedlemmerne, som ikke mener, at FamilieRINGEN hhv. har bidraget positivt til konfliktniveauet i familien eller har givet dem øget viden om dem selv.

5.1.5 Et frirum med plads til hele familien

Flere af de interviewede familier beskriver FamilieRINGEN, som et tilbud for hele familien, et frirum med plads til alle og et helle i hverdagen, hvor man kan være sig selv og slappe af. Konceptet bag tilbuddet, stemningen og de frivilliges og ansattes tilgang til familierne understøtter et godt tilbud og bidrager til familiernes udbytte. I citatet nedenfor fortæller en af de deltagende mødre, hvad FamilieRINGEN betyder for hende:

For mig er det et frirum. Det kan jeg godt mærke. (...) Man er, som man er, og det er et frirum i sig selv, at man ikke skal komme herved, og lade som om, man er noget, man ikke er. (Mor)

Som det fremgår af citatet, oplever moren, at hun kan være sig selv og slappe af i FamilieRINGEN, hvorimod hun på andre tidspunkter i sit liv, skal: *lade som om man er noget, man ikke er.*

FamilieRINGEN giver hende således mulighed for at slappe af og være sig selv. De frivillige og ansatte beskriver ligeledes den uformelle tone og husets væresteds-identitet, som afgørende for familiernes udbytte. Flere af de interviewede familier italesætter, at det gode ved FamilieRINGEN netop er, at man må komme hele familien samlet, og at man kan være sig selv og blive accepteret:

Fordi hernede, der kan du komme, som du er. Du behøver ikke at skjule noget, for det er accepteret. Det er bare sådan, det er. Der er ikke noget højt socialt lag. Det er at komme ind ad døren, tage en kop kaffe og så føle sig hjemme. (Mor)

Flere af familierne får således et værested, hvor de kan slappe af og være sociale. De får en god støtte i hverdagen, og flere af familierne bruger FamilieRINGENs forskellige rådgivnings- og støttetilbud, hvilke alt sammen kan bidrage til, at familiernes liv forbedres og de tager øget ejerskab over eget liv.

5.2 Familiernes udbytte på lang sigt

Målet med FamilieRINGEN er på lang sigt, at familierne forbedrer deres livssituation og har færre foranstaltninger. Tidligere projekter og undersøgelser viser, at det kræver særlige virksomme indsatser at gøre en reel forskel for udsatte familier, som i mange år har levet med komplekse og sammensatte problematikker³. I tråd hermed belyser dette afsnit de identificerede indikatorer og tegn på, at en række af familierne er på rette vej i deres udvikling mod en forberedt livssituation.

5.2.1 Nogle familiemedlemmer viser tegn på øget selvindsigt og selvværd

Flere af familiemedlemmerne fortæller, hvordan de gennem støtte og rådgivning i FamilieRINGEN har fået styrket deres selvværd og selvindsigt, som man også kunne se komme til udtryk i et af de tidligere omtalte opslag fra Facebook. Den øgede selvværd og selvindsigt ses bl.a. i deres rolle som forældre, deres overskud og kompetencer i hverdagen, og i flere tilfælde har bidraget til deres mod på og lyst til at starte i uddannelse eller på job. Som tidligere beskrevet, peger en række af familierne på, at de særligt har trukket på de frivillige og ansatte i FamilieRINGEN, som har støttet dem ift. personlige og praktiske udfordringer. En af de interviewede familiemedlemmer fortæller, at hun fik hjælp til at bearbejde sin sorg, da hun startede i FamilieRINGEN, hvorfor hun i dag er hjulpet af med flere af sine problemer:

I starten for to år siden, der fik jeg hjælp til at bearbejde min sorg, fordi jeg var meget langt nede. Jeg var blevet udsat for stalking og ting og sager af min eksmand. Jeg blev hjulpet af dem. (Mor)

En anden af de interviewede forældre sætter ord på, hvordan han er blevet hjulpet og støttet af psykologer i FamilieRINGEN, hvilke har styrket ham i håndteringen af personlige problematikker og øget hans selvindsigt og handlekompetencer:

---

³ Malmberg-Heimonen et al., 2019. Helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier- Slutrapport. OsloMet Skriftserie 2019, nr. 10. & VIVE og forfatterne, 2019. En plan for en sammenhengende innsats sammen med borgeren – Midtvejsvaluering af et frikommuneforsøg (2016-2020). e-ISBN: 978-87-7119- 680-1. Tilgængelig på: <https://www.vive.dk/media/pure/14128/3306255>

Jeg er næsten flov over at sige det – det er min opførsel. Jeg mener det dybt seriøst. Jeg er ikke så hidsig længere. Jeg er kommet ned i gear, hvor min krop også kan følge med. Det har gjort rigtig meget for mig, at jeg har fået en øjenåbner og fået nyt syn på tingene. Både for min familie, men i høj grad også for mig selv. Vi har haft psykologer på hernede, og dem har jeg snakket med meget. (Far)

Faren fortæller, hvordan FamilieRINGEN har haft afgørende betydning for ham og hans familie, da det har bidraget til kommunikationen omkring svære ting, temperamentet og konflikterne. Herudover har det givet ham en øget selvindsigt og han har fået øjnene op for nogle af de problemer, som han har kæmpet med i flere år. Han har på denne baggrund ændret sin adfærd og i højere grad kunne være en god far og ægtefælle for sin familie.

En af de andre mødre fortæller, hvordan hun med tiden er blevet inddraget mere og mere i FamilieRINGENs aktiviteter, og at hun af og til føler sig mere som en frivillig:

Og jeg får lov at gå i køkkenet, selvom brugere ikke må det. Så jeg får lov til at føle mig som en blanding af frivillig og bruger, selvom på papiret er jeg jo bruger. Og det giver mig en følelse af, stadig at være til nytte over for andre selvom, at jeg ikke gør det 8 timer om dagen i mit arbejde. (Mor)

Som det fremgår af citatet, har aktiviteterne givet moren nyt selvværd og bidraget til hendes tro på sig selv og hendes kompetencer. Det fremgår af resten af interviewet, at FamilieRINGEN ligeledes har styrket og øget hendes motivation og lyst til at forandre hendes øvrige situation.

5.2.2 Færre foranstaltninger og flere i uddannelse og job

Indsigt i Lolland Kommunes data om familierne viser, at der fra 2018-2021 er sket et markant fald i det samlede antal af foranstaltninger i gruppen af familier. Et udtræk på 24 af de familier, som har været en fast del af FamilieRINGEN viser, at der er 18 ud af 42 foranstaltninger for børn, der er afsluttet i projektperioden, hvilket svarer til et fald på 43 pct.⁴

Herudover viser data på familiemedlemmernes forsørgelsesgrundlag (Tabel 2), at der er 11 ud af 19 mulige familiemedlemmer, der har oplevet en positiv udvikling fra 2018 til 2021, idet de er gået fra at være på overførselsindkomst (kontakthjælp o.lign., sygedagpenge samt dagpenge) til at være enten i lønnet beskæftigelse eller under uddannelse (SU). Andelen svarer til, at 58 pct. af familiemedlemmerne har oplevet en positiv bevægelse mod at blive mere selvforsørgende i løbet af den tid, hvor de har benyttet sig af FamilieRINGEN som tilbud. Det skal dog fremhæves, at data blot afspejler et udsnit af familierne, og det er derfor ikke muligt at konkludere, hvorvidt det er en generel tendens.

---

⁴ I en familie er der dog iværksat en ny foranstaltning i løbet af projektperioden

Tabel 2: Oversigt over familiemedlemmernes udvikling ift. deres forsørgelsesgrundlag

Status	Antal (pct.)
Antal mulige	19 (100 pct.)
Antal, der er startet på uddannelse	7 (37 pct.)
Antal, der er kommet i job	4 (21 pct.)
Antal, der har oplevet en positiv udvikling fra 2018-2021	11 (58 pct.)

Kilde: Lolland Kommune og Dansk Folkehjælp, 2021. (n=29 familiemedlemmer).

Den positive udvikling understøttes ligeledes af det kvalitative data, hvor flere af familierne fortæller, at de ikke længere har en sagsbehandler i kommunen:

Og så kunne jeg mærke, at det jo ikke handlede om at være socialt udsat, men at komme og snakke med nogle andre mennesker på vores egne præmisser og tilmelde sig til de aktiviteter, man har lyst til. Og det er lidt over 2 år siden, og jeg har jo ikke haft familierådgivning i snart 2 år. Men jeg synes stadig, at det er hyggeligt at komme herover. Og sagsbehandleren blev lukket ned kort tid efter... (Mor)

Evalueringsens datagrundlag gør det ikke muligt at konkludere, at familiernes brug af FamilieRINGEN har været årsagen til den positive udvikling. Omvendt må det antages, at partnerskabet og den hjælp som familierne har fået qua partnerskabet har været en væsentlig årsag til, at så mange familier har forbedret deres livssituation. Evalueringsens datagrundlag understøtter denne påstand, da de opstillede trin på vejen såsom øget selvværd, mestring og handlekompetencer identificeres hos en stor andel af de deltagende familier. Således italesætter samtlige af de interviewede familier, at FamilieRINGEN har haft en stor betydning for deres trivsel og familieliv.

5.3 Opsamling

Fokus for dette kapitel har været familiernes tilfredshed med og udbytte af at komme i FamilieRINGEN. Udgangspunktet har været forandringsteorien, hvori der både er defineret kortsigtede og langsigtede virkninger for familierne som følge af partnerskabet mellem Dansk Folkehjælp og Lolland Kommune. Evalueringen viser, at FamilieRINGEN på kortsigt har:

- hjulpet og støttet familierne til et øget netværk og mere social kontakt. Flere voksne forklarer, at de som familie i starten kom i tilbuddet for deres børns skyld, men at de over tid også selv har fået et socialt netværk, som flere af dem bruger til hverdag.
- hjulpet og støttet familierne ift. deres økonomi. Fra spørgeskemaundersøgelsen i 2020 og frem til 2021 er der sket en markant stigning på 25 procentpoint i andelen af familiemedlemmer, der angiver, at de har fået hjælp og støtte til deres økonomiske problemstillinger. I sammenhold med de kvalitative interviews tyder stigningen på, at desto bedre familierne kender tilbuddet og derved mere trygge, de er ved de ansatte og frivillige, desto mere benytter familierne sig af de tilbud og den støtte, som FamilieRINGEN udbyder.
- bidraget til, at familiernes hverdag og familieliv hænger bedre sammen som følge af den støtte, de får gennem FamilieRINGEN. I forlængelse heraf har knap 50 pct. af familiemedlemmerne

svaret i de i høj eller nogen grad oplever færre konflikter i familien og 66 pct. har angivet, at de i høj eller nogen grad har fået mere viden om sig selv.

- Været i stand til at tilbyde familierne et frirum, da konceptet bag indsatsen, stemningen ifm. aktiviteterne og tilgangen til familierne blandt de ansatte og frivillige, gør at familierne kan slappe af. Familierne fortæller generelt om FamilieRINGEN som et sted, hvor man ikke skal lade som om man er noget, man ikke er.

På lang sigt vurderes det, at en del af familierne har opnået øget selvindsigt og selvværd. Flere familiemedlemmer fortæller, at de som følge af den støtte og rådgivning, de har fået i FamilieRINGEN, har oplevet sig mere kompetente ift. deres forælderrolle, deres overskud og deres kompetencer i hverdagen. Fra de kvalitative interviews forklarer flere af familiemedlemmerne, at de ikke længere har en sagsbehandler i kommunen, og FamilieRINGENs egen datooversigt viser også, at det øgede overskud har medført færre foranstaltninger for børnene. Det samlede antal af foranstaltninger blandt 29 familier, der over længere tid er kommet i tilbuddet, er således faldet med 43 pct. Ydermere er der 11 ud af 19 mulige familiemedlemmer (svarende til 58 pct.), der har oplevet en positiv bevægelse mod at blive mere selvforsørgende i løbet af deres tid i tilbuddet, idet de er gået fra at være på overførselsindkomst til at være enten i job eller under uddannelse fra 2018 til 2021.

Med øje for ovenstående resultater er det dog væsentligt at have in mente, at det nuværende datagrundlag ikke er nok til at vise, at det er partnerskabet og samarbejdet mellem Lolland Kommune og Dansk Folkehjælp i form af FamilieRINGEN, der alene står bag den positive udvikling. Det må dog antages, at det har været en væsentlig årsag til, at så stor en andel af familierne har forbedret deres livssituation.

6. Virksomme mekanismer i partnerskabet

Formålet med evalueringen er at undersøge, hvilke mekanismer i partnerskabet, der vurderes at øge udbyttet for familierne. Følgende afsnit opsummerer, hvilke mekanismer i samarbejdet, som påvirker udbyttet. Disse mekanismer har i høj grad en sammenhæng med de udviklede principper bag indsatsen.

Slutevalueringen peger på tilstedeværelsen af følgende mekanismer i partnerskabet, som afgørende:

6.1 Samarbejdet

Evalueringen viser først og fremmest, at det gode samarbejde mellem kommunen og Dansk Folkehjælp har en afgørende betydning for FamilieRINGENs succes og familiernes udbytte. Afsnittene nedenfor sætter fokus på en række af de konkrete mekanismer, som styrker samarbejde og har betydning for familiernes udbytte.

6.1.1 Tilstedeværelsen af sagsbehandlere i FamilieRINGENs hus

Det vurderes som afgørende, at sagsbehandlere er fysisk til stede i FamilieRINGENs hus. Sagsbehandlernes tilstedeværelse har både betydning for familiernes førstehåndsindtryk og deres tilknytning til FamilieRINGEN, samt påvirker og bidrager positivt til partnerskabet og samarbejdet mellem Dansk Folkehjælp og kommunen.

Monitoreringsdata viser, at de familier, hvor en sagsbehandler har været med til første møde, næsten har et dobbelt så stort fremmøde som de familier, hvor det ikke er tilfældet. Sagsbehandlernes deltagelse ved det første møde kan både sikre, at familierne kommer rundt i hele huset, får en god snak med husets ansatte og et bedre indtryk af stemningen i huset. Sagsbehandlere kender husets ansatte, kan introducere familien og komme med bud på hvilke af husets tilbud, som passer til familiens behov. På denne måde vil familiernes indtryk og indsats i FamilieRINGEN komme godt fra start.

Herudover viser evalueringen, at særligt de sagsbehandlere, som løbende kommer i FamilieRINGENs hus og holder møder med familien i huset, har en afgørende betydning for partnerskabet og det generelle samarbejde. Først og fremmest vil de sagsbehandlere, som løbende kommer i FamilieRINGEN, i højere grad huske på FamilieRINGENs tilbud og inddrage disse i deres vante arbejde. De vil således være mere tilbøjelige til at henvise nye familier til FamilieRINGEN, og løbende holde en kontakt og tilknytning til husets ansatte. For det andet viser sagsbehandlere gennem deres fremmøde, at de kan samarbejde med Dansk Folkehjælps ansatte i FamilieRINGEN, hvilket styrker den positive fortælling om partnerskabet. Dette vil ligeledes styrke samarbejdet om den enkelte familie og kan bidrage positivt til familiens oplevelse af den kommunale indsats.

Princip nummer to om fysisk løbende tilstedeværelse af sagsbehandlere i FamilieRINGENs hus vurderes således som havende klar relevans for et partnerskab på tværs af kommune og civilsamfund.

6.1.2 Klar rollefordeling mellem kommune og Dansk Folkehjælp

Det har betydning, at hhv. sagsbehandlere, ansatte i Dansk Folkehjælp og frivillige kender deres roller. Det er særligt vigtigt, at de frivillige holder sig neutrale og ikke fungerer som bisiddere til familierne

hos kommunen, eller støtter familien i en potentiel konflikt med kommunen. Dette understreges fortsat overfor de frivillige, som er tilknyttet FamilieRINGEN.

Dansk Folkehjælps ansatte lægger vægt på at italesætte den klare rollefordeling for familierne, så de får en forståelse for, hvordan de to parter kan hjælpe og bidrage på forskellig vis. Dette vil ligeledes styrke samarbejdet og den positive omtale af begge parter.

6.1.3 Løbende tæt dialog og samarbejde mellem parterne

Det vurderes som betydningsfuldt, når det lykkes at have en løbende og tæt dialog om en familie. Den uformelle relation, hvor man drøfter en familie, fx på et fælles møde i FamilieRINGENs hus, er afgørende for udbyttet. Ideen bag den løbende dialog og et fælles møde mellem parterne inkl. familien kommer fint til udtryk i følgende citat fra en af mødrene i FamilieRINGEN, som bliver spurgt om, hvorvidt hun kunne forestille sig et fælles møde omkring hendes børn:

Det ville jeg helt sikkert. Jeg ser jo også mine børn hernede, og hvis der skulle være noget en anden gang, så kunne jeg da godt finde på at spørge, om det kunne foregå hernede, så de [FamilieRINGEN] også kunne komme med et indblik på, hvad de også ser. I det tilfælde ville jeg helt sikkert bruge det.
(Mor)

Moren opfatter det således som positivt, hvis parterne samarbejder tæt, da Dansk Folkehjælps ansatte (og frivillige) i FamilieRINGEN kan have et andet syn på familien, børnene og deres kompetencer end kommunen. Det skal dog bemærkes, at nogle af familierne ikke ønsker øget samarbejde, og foretrækker, at de to parter skal holdes klart adskilt. Netop her er det vigtigt, at rollefordelingen mellem de to parter italesættes, så familierne tydeligt kan se, hvordan de to parter på forskellig vis kan støtte familien. Herudover viser evalueringen, at de familier, som har oplevet et tæt samarbejde mellem Dansk Folkehjælps ansatte i FamilieRINGEN og kommunen, ofte har fået en endnu bedre, håndholdt og komplementær indsats.

En løbende og tæt dialog har også gjort, at de i partnerskabet har oplevet, at en ansat i Dansk Folkehjælp har kunnet få fat i en given familie, hvor sagsbehandleren ikke har haft held med det.

Princip tre om at bruge hinanden vurderes således også som havende klar relevans i et samarbejde mellem kommune og civilsamfundsaktør.

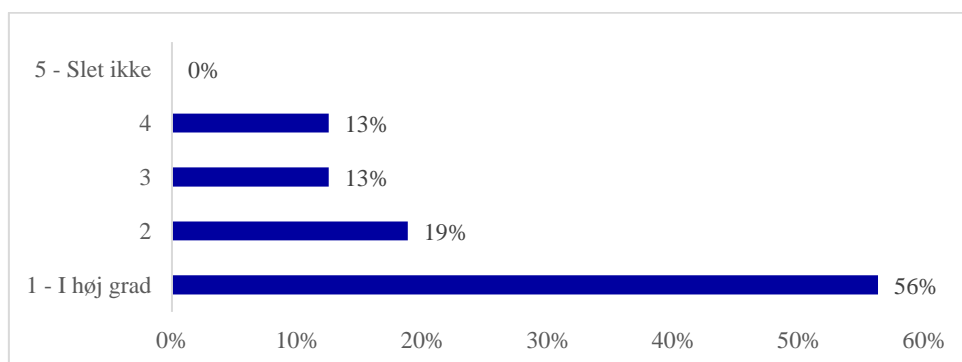
6.2 FamilieRINGEN tilbyder komplementære aktiviteter

Evalueringen viser herudover, at FamilieRINGEN komplementerer kommunens indsats på en række forskellige måder, og at det har betydning for familiernes udbytte.

Først og fremmest er det afgørende, at aktørerne ikke har en oplevelse af, at der iværksættes konkurrerende tilbud, men at de forskellige aktørers tilbud komplementerer hinanden. Her vurderer over halvdelen af aktørerne i kernen, at FamilieRINGENs tilbudsvifte i høj grad passer til deres vifte af tilbud og aktiviteter. Det komplementære i FamilieRINGENs tilbudsvifte kan bl.a. være i form af at tilbyde gode oplevelser, herunder succesoplevelser, for hele familien. De forskellige oplevelser og udflugter giver familierne mere motivation og overskud til andre ting i hverdagen, som eksempelvis at øge fokus

på uddannelse eller beskæftigelse. Som det ses i figur 17 nedenfor, svarer 56 pct. af aktørerne i kernen, at tilbudsviften i FamilieRINGEN i høj grad passer til deres egne aktiviteter.

Figur 17: I hvilken grad passer tilbudsviften hos FamilieRINGEN til jeres aktiviteter/tilbud?

Kilde: Oxford Research, 2021. (n=25).

FamilieRINGEN har desuden mulighed for at udvide familiernes netværk, og Dansk Folkehjælps ansatte i FamilieRINGEN er desuden tilgængelige, når kommunen har lukket. Det har været tydeligt under Covid-19 pandemien, hvor FamilieRINGEN har haft mulighed for at tilbyde hjælp og støtte til familierne på en anden måde end kommunen.

De øgede muligheder i FamilieRINGEN skyldes i høj grad mere fleksible rammebetingelser, qua Dansk Folkehjælp værende en civilsamfundsorganisation. De fleksible rammebetingelser er ligeledes afgørende for flere af de mekanismer, som har betydning for familiernes udbytte. Mekanismerne er:

- Et friere og mere trygt rum
- Et sted for hele familien samtidig
- Håndholdt og behovsstyret indsats

Princip tre om at være brobygger vurderes således som havende klar relevans i et samarbejde mellem kommune og civilsamfundsaktør.

6.2.1 Et friere og mere trygt rum for familierne

Slutevalueringen kan bekræfte, at familierne oplever FamilieRINGEN som et mere frit og trygt rum end kommunen, qua det er en frivillig indsats. Dansk Folkehjælps ansatte i FamilieRINGEN har ikke en myndighedsopgave, og de har dermed ikke magt eller fokus på at observere børnenes trivsel, forældrekompetencer eller andet ved familien. Det betyder, at familierne ikke er lige så opmærksomme på deres adfærd, tør at slappe mere af og blot agere naturligt i eks. deres rolle som forældre. Som en mor udtrykker det:

Det er lidt som et fristed, hvor man ikke er så formel. Og det her med, at der er en børnesag på ens børn – det frygter vi jo alle det samme. Og det frygter man ikke på samme måde hernede. (Mor)

Flere familier agerer anderledes i FamilieRINGEN og viser kompetencer, som sagsbehandlerne ikke ser andre steder. Det frie og trygge rum vurderes ligeledes som betydningsfuldt i forhold til FamilieRINGENs evne til at løfte de svageste familier i kommunen, som en sagsbehandler fra Familiesuppleringen udtrykker det:

I starten var det lidt bedre familier vi sendte derned, men de har løftet rigtig godt i forhold til meget svage familier. (Sagsbehandler)

Flere af sagsbehandlerne fortæller, at de har fået en anden oplevelse af familierne og deres kompetencer, efter familierne er startet i FamilieRINGEN. Særligt de sagsbehandlere, som følger det tredje princip om videndeling, får øget forståelse og fokus på familiernes egne ressourcer, hvilke de ligeledes vil inddrage i deres beslutninger omkring familien.

6.2.2 Et sted for hele familien samtidig

Slutevalueringen viser, at det komplementære i FamilieRINGENs tilbud også består i, at hele familien er velkommen på samme tid, og de forskellige familiemedlemmer får et forskelligt udbytte af aktiviteterne. Forældrene lægger vægt på, at deres børn får lov til at komme ud og lege med andre børn, mens forældrene kan være sociale med andre voksne eller tage en snak med en af de frivillige eller ansatte. Børnene får set deres forældre i en ny situation, hvor de alle kan agere som en velfungerende familie, hvilke styrker både børn og forældre.

I helhedsorienteret sagsbehandling, som fx HOS, tages der højde for hele familien, men der iværksættes ofte specialiserede, og dermed individualiserede indsætter grundet muligheder i lovgivningen. Tidligere undersøgelser og evalueringer af helhedsorienterede indsætter viser, at særligt tilbud målrettet flere af familiemedlemmerne samlet vægtes højt af familierne⁵. Et eksempel er helhedsindsatsen i Gladsaxe Kommune, hvor familierne selv fremhæver et familiehus, hvor mødre og børn kommer sammen, som noget at det mest positive i indsatsen.

6.2.3 Håndholdt og behovsstyret indsats

Under FamilieRINGENs rammebetingelser er det i høj grad muligt at håndholde indsatsen overfor den enkelte familie. Indsatsen kan være behovsstyret, og dermed baseret udelukkende på en enkelt families ønsker. Data viser, at der er store forskelle på den indsats, som de forskellige familier får i FamilieRINGENs hus, og at det er bevidst baseret på identifikationen af den enkeltes behov. I citatet nedenfor fortæller en mor, at hun kan mærke at hun bliver inddraget i FamilieRINGEN, og at de frivillige lader hende hjælpe med de forskellige opgaver. Det giver hende en følelse af at kunne hjælpe andre, hvilke styrker hendes selvværd og selvtillid:

---

⁵ VIVE & Oxford Research, 2020. Helhedsindsats for udsatte familier – Virkninger og erfaringer med indsats i Gladsaxe Kommune 2016-19. e-ISBN: 978-87-7119-814-0. Tilgængelig på: <https://oxfordresearch.dk/wp-content/uploads/2020/08/Helhedsindsats-for-udsatte-familier.pdf>

Det giver en glæde, altså jeg bliver ikke tænkt på som en frivillig, men jeg kan mærke, at jeg bliver inddraget i nogle ting, som nogle andre ikke gør. Jeg er jo bruger ligesom de andre, men jeg bliver spurgt, hvad jeg synes om det og det, og om jeg har et forslag osv. Og jeg får lov til at gå i køkkenet selvom at brugere ikke må det, så jeg får lov til at føle mig som en blanding af frivillig og bruger, selvom på papiret er jeg jo bruger. (Mor)

Som eksemplet ovenfor viser, er husets frivillige og ansatte gode til at identificere og tilpasse tilbuddet til den enkelte families behov. Evalueringen viser, at det har betydning for familiernes udbytte, at rammebetingelserne for en frivillig indsats kontra en kommunal indsats muliggør, at man godt må forskelsbehandle på familierne.

7. Sammenfatning

Evalueringsens overordnede formål er at undersøge, hvorvidt partnerskabsmodellen som metode er bæredygtig i indsatsen overfor sårbare familier.

Partnerskabsmodellen, som bygger på helhedsorienteret komplementære sociale indsatser mellem myndighed og civilsamfund, vurderes som værende en bæredygtig metode i indsatsen overfor sårbare familier i dette projekt. Det skyldes i høj grad muligheden for at tilbyde en komplementær indsats i civilsamsfundsregi, som ligger ud over de lovbestemte muligheder (og opgaver) en kommune har.

Der har været tilknyttet 95 familier i projektperioden⁶ mod forventet 125 familier. Der har således være en smule færre familier tilknyttet i projektperioden. Evalueringen viser imidlertid, at FamilieRINGEN har fat i den målgruppe, som indsatsen var tiltænkt fra start, og at de familier som er tilknyttet, får et positivt udbytte af indsatsen.

Størstedelen af familierne benytter sig af de aktivitetstilbud, som FamilieRINGEN tilbyder, mens hhv. FamilieRINGENs rådgivnings- og støttetilbud benyttes i mindre omfang. Det er dog tydeligt ved interview med familierne, at de fleste familier er bevidste om, at rådgivnings- eller støttetilbuddene findes, og at de vil gøre brug af dem, hvis der skulle opstå behov for det. Det kræver tid og etablering af en relation i FamilieRINGEN, hvilket primært sker gennem aktivitetstilbuddene, før familierne er klar til at tage imod flere af de andre tilbud.

Vi vurderer, at familierne får et udbytte af FamilieRINGEN. På kort sigt har FamilieRINGEN betydning i forhold til at øge familiernes netværk og skabe mere social kontakt. FamilieRINGEN bidrager samtidig til en forbedret hverdag for familierne. På lang sigt har en del af familierne opnået øget selvvindst og selvværd, og flere oplever, at de som følge af den støtte og rådgivning, de har fået i FamilieRINGEN, føler sig mere kompetente ift. deres forælderrolle, har fået mere overskud og deres kompetencer i hverdagen. Desuden er der sket et fald i foranstaltninger blandt børnene. Blandt et udpluk af de 29 tættest tilknyttede familier er det samlede antal af foranstaltninger faldet med 43 pct. Ydermere er der 11 ud af 19 mulige familiemedlemmer (svarende til 58 pct.), der har oplevet en positiv bevægelse mod at blive mere selvforsørgende i løbet af deres tid i tilbuddet, idet de er startet i enten job eller under uddannelse i projektperioden. Udbyttet gælder også meget ressourcetsvage familier henvist fra eksempelvis FamilieSuppleringsen.

Med øje for ovenstående resultater er det dog væsentligt at have in mente, at det nuværende datagrundlag ikke er nok til at vise, at det er partnerskabet og samarbejdet mellem Lolland Kommune og Dansk Folkehjælp i form af FamilieRINGEN, der alene står bag den positive udvikling. Det må dog antages, at det har været en væsentlig årsag til, at så stor en andel af familierne har forbedret deres livssituation.

Princippet i samarbejdet har haft en betydning for familiernes udbytte. Det er særligt samspillet mellem sagsbehandlere i kommunen og Dansk Folkehjælps ansatte i FamilieRINGEN, klar rolle- og ansvarsfordeling samt løbende tæt dialog og samarbejde mellem partnerne, som vi vurderer som virksomme mekanismer i selve partnerskabsmodellen. Herudover er partnerskabet særligt lykkedes på tre parametre i partnerskabet:

⁶ Tilknytning indebærer minimum to gange deltagelse i aktiviteter i FamilieRINGENs hus

- At se hinanden som ligeværdige partnere kommune og civilsamfundsaktør
- At omtale samarbejdet og hinanden positivt overfor familierne
- At overlevere relationer til hinanden

Vi vurderer, at FamilieRINGEN er lykkedes særligt godt med ovenstående i forhold til vores erfaringer fra tidligere lignende projekter.

Vi kan derudover identificere en række andre virksomme mekanismer, som ligeledes har positiv betydning for familiernes udbytte. Det omhandler i høj grad samarbejdets mere fleksible rammebetingelser, qua Dansk Folkehjælp som frivillig indsats, herunder:

- Et friere og mere trygt rum
- Et sted for hele familien samtidig
- En håndholdt og behovsstyret indsats

Partnerskabet i form af FamilieRINGEN kan således komplementere kommunens indsats, da der her tilbydes et mere frit rum for hele familien samtidig samt en håndholdt og behovsstyret indsats. Desuden er Dansk Folkehjælps ansatte i FamilieRINGEN også til stede, når kommunen er lukket. Samtidig har kommunen via FamilieRINGEN mulighed for at have et nemt tilgængeligt sted, hvor de kan sende deres familier hen til forskellige gratis aktiviteter. FamilieRINGEN kan ofte afhjælpe små praktiske udfordringer for familierne, som kan have betydning for familiens muligheder i forhold fritidsaktiviteter, job, skole eller andet. Kommunen har herudover også mulighed for at få andre øjne på familierne, og dermed øget viden om familierne, som kan anvendes konstruktivt i deres arbejde med dem.